

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—LEGISLAȚIUNE—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE—SOCIOLOGIE

Director: DEM. I. DOBRESCU
Președintele Uniunii Avocaților din România

COMITETUL DE REDACȚIE:

TR. ALEXANDRESCU <i>Avocat. Fost Magistrat Prodecanul Baroului de Ilfov</i>	ALEX. CERBAN <i>Profesor la Facultatea de Drept, București</i>	IOSEF G. COHEN <i>Avocat</i>	GR. CONDURATU <i>Fost Consilier la C. de Apel București, Avocat</i>	N. JAC CONSTANTINESCU <i>Președinte la Curtea de Apel din București</i>
RÉNÉ DEMOGUE <i>Profesor la Facultatea de Drept din Paris</i>	V. DONGOROZ <i>Confer. la Facult. de Drept din Buc. Avocat</i>	CONSTANT IONESCU <i>Avocat, al Statului. Doctor și Laurent în Drept Paris</i>	ALFRED JUVARA <i>Profesor Universitar Avocat</i>	Dr. ȘT. LADY <i>Membri în Consiliul Legislativ</i>
I. GR. PERIȚEANU <i>Avocat</i>	C. SIPSOM <i>Profesor la Facultatea de Drept, București</i>	C. STOEANOVICI <i>Dr. în Drept din Paris Avocat</i>	GR. TRANCU-IAȘI <i>Fost Ministru al Muncii Avocat</i>	P. VASILESCU <i>Profesor Universitar Avocat</i>
ALBERT WAHL <i>Profesor la Facultatea de Drept din Paris</i>	AL. VELESCU <i>Dr. în drept din Buc. Avocat</i>			

Secretar de redacție: E. C. DECUSARĂ, Dr. în Drept din Paris. Directorul Statisticii Judiciare.

Membrii corespondenți pentru Paris: EDOUARD LEVY și SILVIU KRAINIC, D-ri în Drept, Avocați, Paris.

Membrii corespondenți pentru Polonia: EMIL ST. RAPPAPORT, Președinte la Curtea de Casație din Varșovia.

ABONAMENTUL

Un an p. B-ci, Case com., Autorit. 1400 lei	
" Avocați 1000 "	
" Magistrați 800 "	
6 luni prețul de sus pe jumătate	

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
In lunile Iulie și August
Apare odată la două săptămâni

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția și Administrația
București Strada Artei No. 5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON 13/29

S U M A R

— Filiațiunea nelegitimă și efectele acesteia, *Observațiuni critice asupra proiectului de lege al d-lui Ministru de justiție*, de N. G. Vrăbiescu;

— *Către un îndreptar nou*, de Const. Alexandrescu;

— *Cu prilejul unei polemici*, de Gr. G. Drăgoi

JURISPRUDENTE:

— Curtea de Casație s. II: *Parchetul general al Curții de Casație, recurs în interesul legii*, (Poduri de șes mai mici de 100 ha, exploatate fără respectarea obligațiunii de a se efectua studiile sumare cerute de legea silvică din 1920. Neaplicabilitatea art. 7 Cod silvic), cu o *Notă* de V. M. Teoderescu;

— Curtea de Apel București s. IV: *Luca și Atanasie Georgiadu* cu Banca Sindicatului morarilor din România, (Ipoteca creditorilor pentru separarea bunurilor debitorului defunct. Ilegalitate. Art. 1745 C. civ.), cu o *Notă* de Prof. Alex. Cerban;

— Trib. Râmnicu Sărat: *Adela D. Angelescu* cu *Margareta Sion*, (Hotărâre de expedient. Contestație la executare. Art. 400 Pr. civ. Transacție. Art. 1710 C. civil. Acțiune posesorie. Expertiză. Inadmisibilitate. Precarist. Cumpărător de pădure spre tăere. Natura juridică. Posesime utilă. Interventire. Art. 1858 C. civil), cu o *Notă* de Prof. Florin Sion.

— Fondarea Epitropiei Sf. Spiridon și crearea persoanelor juridice în vechiul drept privat, de Gh. Băileanu Doctor în drept și asistent universitar, *Recenzie* de Const. Zotta.

A apărut:

— CONTRACTUL DE TRANSPORT, în 3 mari volume, de avocatul E. Christoforeanu, Profesor la Academia de Inalte studii comerciale. Prețul 780 lei.

— TABLA DE MATERII pe 1929 la revista „Curierul Judiciar” Lei 100.

— TABLA DE MATERII pe 1929 la revista „Jurisprudența Generală” Lei 100.

FILIAȚIUNEA NELEGITIMĂ ȘI EFECTELE ACESTEIA

Observațiuni critice asupra proiectului de lege al D-lui Ministru de justiție

Intocmai ca și în proiectul de lege asupra drepturilor succesoriale ale soțului supraviețuitor ce am comentat în coloanele acestei reviste, (No. 40 din 1929), se observă că și în ceea ce privește condițiunea juridică a copilor naturali, autorii proiectului părăsesc sistemul codului în vigoare influențat de concepțiunea franceză, spre a adopta sistemul germanic.

Din punct de vedere tehnic proiectul ce comentăm este împărțit în două titluri. Primul, extrem de scurt, este consacrat situațiunii legale pe care copilul natural o are în raport cu mama sa. Cel al doilea, cu mult mai lung, este consacrat situațiunii legale pe care copilul natural o are în raport cu tatăl său.

Titlul I: Despre maternitatea nelegitimă. — În ceea ce privește situațiunea copilului natural în raport cu mama sa, autorii proiectului adoptă principiul asimilării între copilul natural și copilul legitim. Nu va mai exista prin urmare nici o deosebire, cel puțin din punct de vedere principial, nici de drepturi, nici de datorii între acești copii. Vor exista totuși anumite deosebiri secundare determinate de natura lucrurilor.

Astfel autoritatea părintească va aparține mamei în ipoteza în care nu exista recunoaștere voluntară sau declarare de paternitate și numele copilului natural va fi numele de familie al mamei în aceeași ipoteză. Principiul asimilării copilului natural celui legitim este de orgină germanică. Alineatul 1 al art. 2 din proiect ce consacră acest principiu își are corespondentul în art. 1705 al codului civil german. Asimilarea aceasta există deasemenea, necontestat și în codul civil elvețian, cu toate că nu este formulat ca în codul german în vreun text scris formal.

Intocmai ca și în aceste două coduri filiațiunea maternă rezultă din faptul nașterii. Toate dreptu-

rile ce există în favoarea copilului natural izvorăsc din acest fapt material și odată cu dânsul. Sub acest raport prin urmare concepțiunea germanică adoptată de autorii proiectului este superioară concepțiunii franceze unde copilul natural naște și rămâne străin față de mama sa, raporturile de drept fiind subordonate unui act juridic.

În ceea ce privește dovada filiațiunii naturale maternele proiectul părăsește dispozițiunea restrictivă a actualului articol 308, admitând că dovada acestei maternități se va face pe aceleași căi ca dovada maternității legitime, întocmai ca în codul german și elvețian. Filiațiunea maternelă naturală se va putea dovedi prin urmare atât prin actul de naștere cât și, în lipsa lui, prin posesiunea de stat sau martori dacă există un început de dovadă prin scris, sau prezumțiuni. Cum însă calea cea mai comună de a dovedi filiațiunea este necontestat actul de naștere, socotim că trebuiesc luate măsuri și mai severe decât cele luate de recenta lege privitoare la actele stării civile din 21 Februarie 1928.

Această lege deși dă dreptul prin art. 29 ofițerului stărei civile să se asigure de adevărul faptului declarat, edictă în art. 118 că dacă declarațiunile referitoare la actele stării civile sunt făcute cu bună știință că nu corespund adevărului și dacă faptul nu cade sub o învinuire mai grea, se va pedepsi cu amendă penală dela 1.000 la 3.000 lei.

Cu toată prezența articolului 56 dispozițiunile mai sus citate nu sunt suficiente pentru a garanta veracitatea celor cuprinse în actul de naștere, întrucât ofițerul stărei civile nu este obligat să se încredințeze de exactitatea faptului și în special de identitatea persoanelor declarante. Pe de altă parte atât art. 118 din actuala lege cât și art. 275 din codul penal nu sancționează decât intențiunea dolosivă a ofițerului stărei civile sau a declaranților iar nu și erorile comise din insuficiență diligentă.

Amintim că în Germania există legea din 6 Februarie 1875 iar în Elveția legea din 24 Decembrie 1884 care obligă pe ofițerii stărei civile să se convingă prin toate mijloacele ce le stau la îndemână atât de identitatea mamei cât și de identitatea persoanelor declarante.

În ceea ce privește puterea părintească, în deosebire de art. 1707 german ce ridică într'un mod complet această putere mamei, și în deosebire de codul civil elvețian ce deși i-o ridică în principiu, autoriză totuși tribunalul de tutelă să-i o confere în ipoteza în care ar socoti că merită proiectul atribute autoritatea părintească mamei sub rezerva art. 27, adică în ipoteza când nu există nici o recunoaștere sau nici o declarare de paternitate cu efecte de stat civil.

Având însă în vedere că în marea parte a cazurilor moralitatea mamei naturale este dubioasă, insuficiență ca atare de a inspira garanții, socotim că în orice caz autoritatea părintească trebuie să fie supusă controlului justiției.

* * *

Titlul II. Despre paternitatea nelegitimă. — După ce proiectul se ocupă în titlul I despre maternitatea nelegitimă, consacră întregul titlu II ce conține cinci secțiuni, paternității naturale.

Principiul liberei cercetări a paternității ce figurează în codul civil german și elvețian, și pe care chiar legislațiunea franceză l'a introdus în cod prin numeroase cazuri când cercetarea este permisă, cazuri e-

numerate de legea din 16 Noembrie 1912, urmează să înlocuiască în viitoarea noastră legislațiune, sistemul anacronic al interdicțiunii. Dacă maternitatea naturală produce efectele civile prin simplul fapt al nașterii, paternitatea naturală pentru a genera legături de drept trebuie să fie în prealabil stabilită. Prin urmare copilul natural rămâne străin de tatăl său atâta vreme cât nu se produce sau o manifestare de voință, sau intervenția unei autorități.

Pentru ca paternitatea să producă efecte juridice, ea trebuie să fie deci stabilită. Ea se stabilește conform art. 3 pe două căi: 1) Printr'o recunoaștere voluntară, 2) printr'o hotărâre judecătorească.

Recunoașterea voluntară. — Recunoașterea voluntară, sursa atâtor controverse rezultate din defectuoasa redactare a codului nostru, se găsește formal înscrisă în proiect. Este de observat că ea se găsește mult ușurată în ceea ce privește în special forma. Recunoașterea se poate face printr'o declarațiune în fața ofițerului stărei civile concomitent sau posterior înscrierii actului de naștere. Deasemenea ea se poate face atât în forma autentică în fața tribunalului, cât și chiar printr'un simplu scris în formă testamentară. Recunoașterea făcută printr'un testament olograf este posibilă prin urmare.

Deși textul nu menționează decât pentru actele autentice socotim totuși că în orice caz și indiferent de formă, autentic sau simplu act scris în formă testamentară, recunoașterea trebuie comunicată ofițerului stărei civile unde nașterea a fost înscrisă pentru a se face cuvenita mențiune necesară publicității.

Dreptul de a recunoaște copilul natural este acordat de proiect chiar incapacabililor, adică minorilor și nebunilor, dacă la acea epocă au avut discernământ.

În ceea ce privește copiii cari pot fi recunoscuți, proiectul admite recunoașterea chiar a copilului mort, dacă a lăsat descendenți fără ca să precizeze că descendenții trebuie să fie legitimi, ceea ce însemnează că pot beneficia de această favoare chiar descendenții naturali ai copilului natural. Deasemenea, întrucât nu există nici o prohibițiune, pot fi recunoscuți chiar copiii adulterini sau incestuoși, dispozițiune pe care o socotim bună, cu atât mai mult, cu cât chiar în legislațiunile ce prohibită aceste recunoașteri în principiu, acești copii se găsesc în nenumerate împrejurări recunoscuți.

Articolul 7 din proiect conține, după părerea noastră o dispozițiune inutilă: „Copii legitimi nu pot fi recunoscuți“.

Este evident că copilul legitim nu poate fi recunoscut, căci aceasta ar însemna că copilul s'ar găsi în situația legală de a avea doi tați. În fapt credem că această ipoteză nu se poate realiza. Chiar dacă s'ar putea construi ipotetic o astfel de situațiune, recunoașterea ar fi nulă atâta vreme cât există filiațiunea legitimă. Ar fi fost poate mai necesar ca legiuitorul să prevadă situațiunea când acelaș copil natural ar fi fost recunoscut de mai multe persoane.

Realitatea recunoașterii poate fi contestată de toți cei interesați. Numai când contestatorul este copilul sau mama pretinsul tată va trebui să-și dovedească paternitatea, probă foarte greu de făcut în fața negațiunilor mamei, în special după un timp îndelungat dela naștere. În toate celelalte ipoteze cel ce contestă recunoașterea va avea obligațiunea să dovedească că autorul recunoașterii nu este tatăl copilului, dovadă de asemenea extrem de greu de făcut.

În acest caz cel ce a făcut recunoașterea nu va avea de dovedit nimic.

Textul nu spune însă în ce termen realitatea recunoașterii poate fi contestată, ceace înseamnă că acest drept de contestațiune este imprescriptibil.

Dreptul ca orice interesat, de orice natură să poată contesta oricând o recunoaștere poate da loc la grave turburări, căci în aceste condițiuni orice creditor poate contesta realitatea recunoașterii, având de pildă interes de a înlătura pe un copil dela succesiune. Sursă de eterne șicării și jigniri pentru copil, cu atât mai mult cu cât contestațiunea nereușită nu atrage nici un fel de sancțiune.

Este drept că codul civil francez acordă dreptul de contestațiune oricărui interesat fără îngrădire de termen, dar această dispozițiune a fost și este criticată. Este de asemenea drept că chiar codul civil elvețian acordă dreptul de contestațiune ori cărui interesat, dar stabilește cel puțin o îngrădire în ceea ce privește termenul, limitându-l la trei luni din momentul în care a luat cunoștință de recunoaștere.

În ceea ce ne privește, socotim că dacă este bine a conferi copilului un drept de contestațiune imprescriptibil, pentru toți ceilalți interesați acțiunea în contestațiune trebuie să fie limitată în timp, căci a lăsa pe oricine să atace oricând, neîngrădit, filiațiunea cuiva nu poate fi interesul societății, ce are un interes covârșitor ca filiațiunea unei persoane să fie cât mai definitiv stabilită.

Articolul 9 ce are caracterul unui articol de principiu edictă că copilul nelegitim care a fost voluntar recunoscut are față de tatăl său situațiunea legală pe care ar avea-o în cazul în care ar interveni o declarație de paternitate cu efecte de stat civil.

Prin urmare toate drepturile și obligațiunile ce isvorăsc din o astfel de declarațiune făcută pe cale de justiție și despre care se ocupă secțiunea IV a proiectului, sunt comune și copilului natural recunoscut.

Sec. II. Despre acțiunea în cercetare a paternității. După ce proiectul se ocupă în secțiunea I al titlului II despre recunoaștere astfel după cum am arătat mai sus, în sec. II al aceluiaș titlu se ocupă mult mai detaliat însă despre a doua cale pe care se poate stabili paternitatea naturală, anume despre stabilirea ei prin Justiție.

După cum am amintit mai sus, principiul prohibițiunii cercetării paternității ce domină filiațiunea naturală în actualul cod, care a dominat și codul civil francez până la legea din 16 Decembrie 1912 este înlocuit cu principiul germanic al dreptului de liberă cercetare.

Acțiunea ce conduce la stabilirea paternității nu este oferită decât copilului, proiectul însușindu-și astfel principiul codului civil german și francez, întrucât codul elvețian acordă acțiunea chiar mamei.

Singur copilul prin urmare este titularul acestui drept. Acțiunea poate fi însă intentată în numele copilului de mama sa chiar minoră sau de reprezentantul legal al copilului, în caz de incapacitate. Ea este intentată în potriua presupusului tată, sau în cazul că aceasta a murit în potriua descendenților săi.

În ceea ce privește termenul în care acțiunea în cercetarea paternității trebuie intentată, proiectul îl fixează la trei ani, făcând însă asupra punctului de plecare dela care acest termen începe să curgă mai multe distincțiuni. Astfel în principiu acțiunea în cercetarea paternității trebuie intentată în termen de trei ani

socotiți dela naștere sau dela încetarea contribuțiunii de întreținere.

Este locul să amintim că în legislațiunea germană acțiunea este imprescriptibilă, iar în legislațiunea franceză și elvețiană ea este încadrată într'un termen relativ scurt.

Numai în ipoteza că acțiunea tinde la declararea paternității cu efecte de stat civil, dacă ea nu a fost intentată în timpul minorității, copilul poate să o intenteze în cei trei ani dela împlinirea majoratului.

În ceea ce privește scopul urmărit prin acțiunea în cercetarea paternității, autorii proiectului îmbrățișează sistemul elvețian, căci pe când în legislațiunea germană stabilirea filiațiunii paternale nu poate genera decât un raport pur pecuniar, actualul proiect stabilește în anumite cazuri chiar raporturi de familie între copilul față de care filiațiunea a fost declarată și tatăl său.

Efectul normal al stabilirii filiațiunii paternale este însă acela de a genera în favoarea copilului o pensie alimentară. Numai în cazuri excepționale stabilirea filiațiunii paternale produce efecte de stat civil.

Rezultă clar din art. 11 că pentru obținerea acestor efecte nu există de cât o singură acțiune, ce după împrejurări produce efecte deosebite. Astfel într'o situație normală, și în principiu, acțiunea nu tinde decât la o prestațiune pecuniară și numai în situațiuni excepționale prevăzute de art. 18 aceiași acțiune determină efecte de stat civil.

Intocmai ca și în legislațiunea elvețiană paternitatea produce efecte de stat civil în următoarele cazuri. 1) Când există o seducțiune săvârșită prin promisiuni de căsătorie sau mijloace dolosive precum abuzul de autoritate. 2) Când există rapt sau viol dacă epoca răpirei sau violului corespunde cu timpul concepțiunii. 3) Când din scrisori sau alte dovezi scrise emanând dela pretinsul tată rezultă o mărturisire neîndoelnică de paternitate.

Menționăm că în aceste cazuri judecătorul nu este forțat să declare paternitatea cu efecte de stat civil, întrucât textul spune că „poate” să o declare.

În ceea ce ne privește, socotim că introducerea sistemului elvețian sub acest raport nu este bine venită. Efectele de stat civil, ceace implică o asimilare mai mult sau mai puțin desăvârșită cu copilul legitim, n'ar trebui conferite decât atunci când există o cât mai complectă certitudine a filiațiunii paternale. Această certitudine nu poate exista decât în cazul recunoașterii.

Omul care se pretinde tatăl unui copil este cel mai în măsură să știe realitatea. Oricâte prezumțiuni și dovezi ar exista paternitatea continuă să fie un mister pe care nici o hotărâre judecătorească nu poate să-l lumineze.

Este de observat dealminterlea că în primele două cazuri prevăzute de art. 18, declararea paternității cu efecte de stat civil apare mai mult ca o consecință penală, ca sancționarea unor fapte delictuase.

Nici răpirea, nici violul, nici manevrele dolosive nu pot da siguranța paternității, iar prezența efectelor de stat civil nu-și pot avea fundamentul juridic decât tocmai în această certitudine.

Intr'un sistem mai rațional numai mărturia paternității ar trebui să producă aceste efecte. Deacea suntem de părere ca No. 1 și No. 2 din art 18 să fie scoase din text.

Proiectul acordă dreptul de a intenta acțiunea în declarațiune a paternității cu efecte de stat civil și

descendenților legitimi ai copilului natural, în termenul în care acesta ar fi putut să o pornească dacă ar fi fost în viață.

Este de observat că dacă art. 6 din proiect autoriză recunoașterea chiar față de copilul natural mort dacă a lăsat descendenți legitimi sau naturali, art. 15 nu conferă dreptul de a intenta acțiunea în cercetarea paternității cu efect de stat civil decât descendenților legitimi ai copilului natural.

Pentru ce această deosebire? Pentru ce să nu se acorde acest drept și copiilor naturali recunoscuți ai copilului natural în ipoteza că acesta ar fi de sex bărbătesc sau descendenților naturali ai copilului natural în ipoteză că aceasta ar fi de sex feminin, când acești copii au față de mama lor aceiași condițiune ca copiii legitimi?

Urmează prin urmare ca într'un mod implicit și pe baza însuși al principiului asimilării ce se găsește la temelia proiectului să se acorde și acestor copii dreptul de a porni acțiunea în cercetarea paternității întocmai ca descendenților legitimi.

În ce privește dovada paternității naturale, în fața imposibilității de a dovedi faptul material al acestei paternități autorii proiectului au recurs, după modelul legislațiilor germanice la o prezumție asemănătoare prezumției „*pater is est*”.

Paternitatea naturală se prezumă prin urmare sub condițiunea ca cel ce urmărește stabilirea ei să facă două dovezi: 1) Că pretinsul tată a cohabitat cu mama. 2) Că această cohabitațiune se plasează în timpul legal al concepțiunii, fixat de însuși text la timpul cuprins între a 300 zi și a 180 zi înaintea nașterii.

Credem totuși, că în deosebire de legislațiunea germană și în asemănare cu cea elvețiană această perioadă să nu fie socotită ca o prezumție, *juris et de jure*, astfel că în ipoteza în care s'ar putea dovedi că în fapt gestațiunea a durat peste acest termen maxim, ea să poată fi încă invocată.

Dacă prezumția această conduce în principiu la stabilirea filiațiunii paternale, ea poate fi însă înlăturată în anumite cazuri prevăzute de text. Astfel prima excepțiune este cea în care nelegitimitatea copilului nu a fost recunoscută în justiție ceace implică cazul special al unei cohabitațiuni între o femeie măritată și un terț. Dacă soțul unei astfel de femei nu contestă filiațiunea, copilul rămânând legitim, acțiunea în cercetarea paternității nu este primită. Dacă însă nelegitimitatea a fost recunoscută în justiție, atunci în asemănare cu art. 316 elvețian, acțiunea în stabilirea paternității trebuie introdusă în timp util socotit dela data hotărârei.

A doua excepțiune prevede cazul în care se dovedește că în timpul legal al concepțiunii mama avu într'un mod notoriu o purtare imorală sau legături cu alte persoane.

Excepțiunea această este mult mai largă decât cea prevăzută de codul civil german, căci în vreme ce art. 1717 al acestui cod cere pentru ca prezumția să fie înlăturată o cohabitațiune, proiectul, cere numai o purtare morală notorie, plasându-se astfel între codul civil german și codul civil elvețian, unde simpla înconduită chiar nenotorie a mamei, suficiază pentru înlăturarea prezumțiunii.

A treia excepțiune care figurează de altmintrelea atât în codul civil german cât și în codul civil elvețian este imposibilitatea fizică a presupusului tată de a fi putut concepe în perioada fixată de lege, precum și existența oricăror alte cauze care au putut face pa-

ternitatea imposibilă într'un mod *cert* „că paternitatea este cu totul exclusă”, atunci când textul elvețian, mai larg, înlătură prezumțiunea dacă din anumite fapte rezultă numai o *indoiială serioasă asupra paternității*.

În afară de cele mai sus arătate sec. I a titlului II se ocupă și de drepturile mamei copilului în ipoteza în care filiațiunea a fost stabilită.

N'avem a ne ocupa prea mult despre aceste drepturi ce își au în special fundamentul juridic în ideea reparării consecințelor dăunătoare provocate de fapta altuia. Astfel de drepturi există de altmintrelea și în legislațiunile străine mai sus amintite și nici o controversă juridică serioasă nu se poate ridica asupra lor.

Menționăm numai că mama are drept să ceară tatălui cheltuelile ocazionate de naștere, întreținerea pe un timp determinat, precum și toate despăgubirile pentru orice prejudicii conform dreptului comun.

Conform art. 19 acțiunea dacă nu aparține decât mamei ea este conferită acesteia în toate ipotezele, sub condițiunea de a fi intentată în cei trei ani de la naștere.

Pensiunea alimentară. Secțiunea III și IV al titlului doi se ocupă despre raporturile juridice ce nasc între copilul natural și tatăl său pe baza declarațiunii de paternitate. Aceste raporturi variază după cum acțiunea a tins la declararea paternității cu efecte de stat civil sau numai la crearea unei pensiuni alimentare.

Am menționat la timp că noul legiuitor român a adoptat sub raportul efectelor determinate de acțiunea în cercetarea paternității sistemul elvețian.

Aceasta rezultă clar din art. 11 în care se spune: „Prin acțiunea în cercetarea paternității nelegitime copilul va putea cere: În cazurile prevăzute de art. 18 declararea paternității cu efecte de stat civil. În toate celelalte cazuri o pensiune alimentară”.

Trebuie să reamintim deasemenea că art. 9 din proiect conferă copilului natural recunoscut de tatăl său aceiași situație ca copilului față de care paternitatea a fost declarată cu efecte de stat civil.

Urmează prin urmare că în principiu și într'un mod normal acțiunea nu produce nici un efect de stat civil, copilul rămânând sub raporturile de familie străin față de tatăl său. Tot ceace datorește tatăl dacă acțiunea a parvenit la stabilirea filiațiunii, este o pensiune alimentară.

Am arătat într'o lucrare precedentă „Condițiunea juridică a copilului natural în dreptul comparat” că legislațiunea germană dacă permite într'un mod larg cercetarea paternității naturale nu admite alte efecte decât efecte de ordin pecuniar.

Credem că altă soluțiune ar fi periculoasă întrucât în fața negațiunilor presupusului tată, cu toată autoritatea sentințelor judecătorești, paternitatea va rămâne întotdeauna incertă. În lipsa certitudinii, introducerea unui copil străin în familie care ar putea revendica drepturi egale chiar în prezența copiilor legitimi, apare ca un fapt imoral. De aceea socotim că o paternitate stabilită prin justiție împotriva voinței prepusului tată, să nu producă decât efecte pecuniare.

Sub influența acestei concepțiuni — care însă n'a fost integral admisă — autorii proiectului acordă după modelul art. 319 elvețian, copilului natural o pensiune alimentară fixată de instanța judecătorească ce va trebui să ție seamă atât de starea mamei cât și de starea tatălui, acesta din urmă fiind obligat să contribuie într'un mod echitabil la cheltuelile de întreținere și educațiune ale copilului. Pensiunea aceasta plătită

prin anticipație durează în principiu până ce copilul împlinește 18 ani.

În deosebire de dreptul elvețian și în asemănare cu cel german autorii proiectului au prelungit în cazuri extraordinare pensiunea alimentară și peste această dată, ceea ce constituie după părerea noastră o evidentă superioritate. Astfel dacă copilul, din pricina unor infirmități fizice sau intelectuale nu poate să se întrețină singur sau dacă educațiunea sa o cere, obligațiunea alimentară poate fi prelungită și peste această dată, fără a se fixa vreo vârstă determinată.

Proiectul român protejează astfel pe copilul natural mai mult chiar decât codul civil german unde prelungirea pensiunii alimentare nu este admisă decât în ipoteza imposibilității de a se întreține singur, imposibilitate datorită infirmităților fizice sau intelectuale.

Este locul să menționăm că această obligațiune alimentară își are fundamentul juridic în faptul paternității astfel că orice idee de penalitate urmează să fie exclusă.

Este deasemenea de observat că obligațiunea alimentară este pusă prin proiect în seama ambilor părinți iar nu ca în legislațiunea germană, în primul rând în seama tatălui.

Intrucât ea trebuie să reprezinte o contribuțiune echitabilă, pensiunea poate fi modificată potrivit împrejurărilor la cererea oricăreia din părți sau chiar complet desființată dacă se constată că copilul are venituri personale îndestulătoare. Această rezultă clar din art. 22.

Socotim însă că în ipoteza în care pensiunea alimentară a fost desființată ca nămai fiind necesară, ea va putea renaște totuși într'un mod necondiționat dacă copilul n'a împlinit încă 18 ani, și după această dată, sub condițiunea ca copilul să nu fie în stare să se întrețină singur sau dacă nevoia complectării educațiunii ar cere-o.

Articolul 23 hotărăște că în cazul în care tatăl este mort lăsând moștenitori, copilul își poate exercita drepturile sale și în privința acestor moștenitori. Aceștia au însă posibilitatea să se libereze de pensiunea alimentară dând copilului un capital egal cu rezerva ce ar fi avut dacă paternitatea ar fi fost declarată cu efecte de stat civil.

Această dispozițiune este bună întrucât suprimă o sursă de vejnice neînțelegeri ce desigur se pot isca între moștenitorii tatălui și copilul natural.

Evident, că în practică moștenitorii nu vor exercita acest drept decât în cazul în care totalul pensiunii alimentare ar fi simțitor mai mare ca suma ce ar reprezenta rezerva copilului natural, adică dacă copilul e mult mai mic de 18 ani. În preajma acestei etăți moștenitorii vor servi desigur tot pensiunea alimentară.

În caz de neîndestulare această obligațiune alimentară atinge și pe legatarii cu titlu particular în proporții cu emolumentul lor, ceea ce dă desigur o mai mare garanție copilului. Socotim cu toate acestea că creanța copilului trebuia să fie privilegiată, căci altminterea ea poate ca existând în drept să nu existe în fapt, toate resursele tatălui debitor fiind sesizate de creditor, cum ar fi de pildă în caz de faliment.

O chestiune interesantă pe care art. 18 poate să o ridice este aceea de a se ști dacă pensiunea alimentară poate renaște în ipoteza în care infirmitățile arătate în acest text survin după ce copilul a împlinit etatea de 18 ani. Socotim că autorii proiectului ar fi

trebuit să prevadă în termeni expresi aceasta cu atât mai mult cu cât controversa ridicată în doctrina și jurisprudența germană de unde textul a fost luat, s'a fixat în sensul desavantajos copilului, adică că odată pensiunea stinsă prin împlinirea etății de 18 ani ea rămâne definitiv stinsă, chiar dacă după această dată ar surveni o incapacitate.

Este drept că din lipsa termenilor „Si l'enfant, a l'époque où il accomplit sa seizième année.” ce se află înscrisi în art. 1708 german dar care nu există în textul nostru, s'ar putea deduce că intențiunea legiuitorului ar fi fost de a reinvia obligațiunea alimentară chiar dacă aceasta ar fi fost stinsă prin împlinirea etății de 18 ani. Totuși având în vedere că această pensiune alimentară nu este pensiunea alimentară comună de care se ocupă codul civil, ci o pensiune creată printr'un text excepțional, o precizare pe cale legislativă este dorită pentru a evita soluțiuni dăunătoare copilului.

Drepturile și obligațiunile ce izvorăsc din declarațiunea de paternitate cu efecte de stat civil. — Secțiunea IV a titlului II din proiect se ocupă de situațiunea juridică pe care o are copilul natural a cărui paternitate a fost recunoscută cu efecte de stat civil, în raport cu tatăl său. Am arătat încă în rândurile precedente că aceiaș acțiune pe care legea o pune în mâinile copilului natural poate conduce la două obiective diferite care sunt: 1) Crearea în profitul copilului natural a unei pensiuni alimentare în condițiunile arătate mai sus. 2) Crearea raporturilor de drept între copil și tatăl său după modelul raporturilor generate de filiațiunea legitimă. Ceea ce găsim comun între aceste obiective este faptul că atât pensiunea alimentară cât și raporturile juridice stabilite între copil și tatăl său natural în cazul când declarațiunea paternității este cu efecte de stat civil, își găsesc deopotrivă obârșia în ideea filiațiunii.

Articolul 24 din proiect stabilește din punct de vedere principial asimilarea între copilul natural față de care a avut loc declarațiunea de paternitate cu efecte de stat civil, ori recunoscut și cel legitim: „tatăl și copilul nelegitim vor avea unul față de celalt... toate drepturile și obligațiunile ce izvoresc din filiațiunea legitimă“.

Vom vedea însă îndată că excepțiunile stabilite de proiect sunt atât de numeroase încât principiul asimilării se găsește mult știrbit, existând astfel o deosebire importantă între legislațiunea elvețiană de unde acest sistem a fost luat și sistemul adoptat de autorii proiectului.

Astfel pe când în legislațiunea elvețiană copilul natural intră în familia tatălui său prin recunoaștere sau prin declarațiunea de paternitate după cum intră în familia mamei sale prin faptul material al nașterii, proiectul ce comentăm îl exclude din familia tatălui său, nesocotindu-l rudă cu rudele acestuia.

În ceea ce privește numele, dacă proiectul conferă în principiu copilului natural recunoscut sau față de care paternitatea a fost declarată cu efecte de stat civil numele de familie al tatălui său, îl autoriză totuși să poarte numele mamei dacă filiațiunea a fost stabilită sau recunoașterea făcută posterior înscrierii nașterii în registrele stărei civile, ceea ce constituie o altă deosebire importantă între copilul natural și cel legitim.

Relativ la autoritatea părintească art. 27 din proiect edictă că ea aparține părintelui față de care filiațiunea este stabilită cu efecte de stat civil. În realitate conform acestei dispozițiuni autoritatea părintea-

acă va aparține tatălui căci în fapt numai față de dânsul poate fi vorba de stabilirea unei filiațiuni cu efecte de stat civil, întrucât conform însuși art. 1 din proiect, filiațiunea maternă rezultă din faptul nașterii nefiind subordonată nici vreunei recunoașteri oare care, nici unei stabiliri de filiațiune.

În ipoteza rară de altminterlea a unei controverse asupra filiațiunii maternale, judecătorul n'are să se oprească decât asupra dovezei faptului material al nașterii și al identității copilului iar nici decum asupra consecințelor ce maternitatea produce, căci din momentul ce nașterea și identitatea este dovedită, filiațiunea maternă își produce efectele legale în afară de orice hotărîre.

Articolul 27 din proiect edictă: „Când filiațiunea este stabilită cu efecte de stat civil față de ambii părinți, tribunalul poate încredința spre binele copilului exercițiul autorității părintești oricărui din părinți...”

Forma în care este redactat acest articol și termenii întrebunțați sunt susceptibili de a crea numeroase controverse și de a produce serioase confuziuni. În realitate ar rezulta din acest text că pentru ca autoritatea părintească să aparțină mamei este necesară o „stabilire cu efecte de stat civil” a filiațiunii maternale sau ceea ce revine la acelaș lucru o recunoaștere. Nu poate să fi fost aceasta intențiunea legiuitorului căci ea ar fi contrazisă de principul care spune că filiațiunea maternă naturală rezultă din naștere.

Am văzut în rândurile de mai sus că dacă proiectul conferă copilului prin art. 11 o acțiune în cercetarea filiațiunii care poate să parvină la declararea paternității cu efecte de stat civil, această acțiune nu poate parveni decât la acest scop determinat. În nici un caz ea nu poate fi exercitată spre a stabili vreo maternitate cu efecte de stat civil, cu atât mai mult cu cât această maternitate rezultă din însuși faptul nașterii.

Din acest text ar mai rezulta că se poate stabili o filiațiune maternă care să nu aibe efecte de stat civil, ceea ce este imposibil întrucât prin art. 2 al proiectului asimilându-se copilul natural copilului legitim, înseamnă că într'un mod implicit maternitatea comportă maximum de efecte de stat civil.

Dacă în ceea ce privește paternitatea naturală se concepe o filiațiune care să nu stabilească efecte de stat civil și alta care să stabilească astfel de efecte, în ceea ce privește maternitatea naturală, nu există decât o singură filiațiune, aceea care comportă toate efectele de stat civil, exclusivă întocmai ca filiațiunea maternă legitimă.

Așa dar, dacă nu poate fi vorba de stabilirea unei filiațiuni maternale fără efecte de stat civil, socotim că art. 27 trebuie redactat într'o formă care să dea înțelesul convenit voinței legiuitorului.

Dacă autorii proiectului au avut intențiunea să subordoneze exercițiul autorității părintești stabilirii filiațiunii cu efect de stat civil și față de mamă, atunci nasc mai multe întrebări și anume: În ipoteza normală că pe de o parte asupra filiațiunii maternale nu există nici o controversă, deci nici o hotărîre care să stabilească filiațiunea naturală maternă, iar că pe de alta paternitatea a fost declarată cu efecte de stat civil, cui aparține autoritatea părintească?

Dacă aparține părintelui față de care filiațiunea este stabilită cu efecte de stat civil, părinte ce nu poate fi decât tatăl, căci numai față de dânsul această decla-

rare poate avea loc, care sunt ipotezele vizate de alineatul II al art. 27?

Care este situațiunea de fapt când filiațiunea maternă poate fi declarată cu efecte de stat civil și care când poate fi declarată fără asemenea efecte?

Articolul 27 nu și-ar avea rost decât în ipoteza în care în asemănare cu legislațiunea franceză, nici un efect de stat civil nu s'ar produce în raport cu mama, decât dacă există o recunoaștere sau o hotărîre judecătorească care să stabilească filiațiunea maternă. Or conform proiectului toate efectele de stat civil atașate filiațiunii naturale maternale, nu sunt subordonate nici recunoașterii și nici vreunei hotărîri judecătorești, ele izvorăsc într'un mod normal din filiațiune, adică din faptul natural al nașterii.

Prin articolul 28 proiectul garantează drepturile părintelui ce nu are autoritatea părintească conferindu-i posibilitatea să supravegheze educațiunea și întreținerea copilului, să întreție relațiuni personale cu dânsul, obligându-l însă să contribuie la întreținere potrivit cu averea sa.

În ceea ce privește tutela ea se deschide conform art. 29 „prin moartea părintelui față de care filiațiunea a fost stabilită cu efecte de stat civil sau dacă aceasta a fost stabilită față de amândoi prin moartea părintelui supraviețuitor...”

Redactarea acestui articol dă loc la aceleași comentări, întrucât nu înțelegem sensul expresiunii de „stabilirea filiațiunii maternale cu efecte de stat civil”, când în realitate *filiațiunea rezultă față de mamă din faptul nașterii*, împreună cu toate efectele de stat civil. În decembrie de filiațiunea paternă ce trebuie stabilită fie prin recunoaștere, fie prin o declarare continuată într'o hotărîre judecătorească.

Articolul 27 și 29 întrebunțând termenii de filiațiune maternă stabilită cu efect de stat civil, lasă să creadă ca filiațiunea maternă nu există din punct de vedere juridic și nu poate produce efecte decât dacă este stabilită cu asemenea efecte de vreo autoritate judecătorească, ceea ce credem că nu a putut fi intențiunea autorilor proiectului, întrucât primul articol al legii ce adoptă concepțiunea germană și elvețiană spune precis că filiațiunea maternă există și produce efecte în afară de orice intervențiune a autorității, prin simplul fapt al nașterii.

Credem prin urmare că nu se poate întrebunța fără a zădărnici principiul legii expresiunea de „filiațiune maternă stabilită cu efecte de stat civil” întrucât filiațiunea maternă nu se *stabilește* ci rezultă împreună cu toate efectele din faptul nașterii.

Conform articolului 21, referitor la tutela ce subordonează tutela unei prealabile stabiliri de filiațiune, ar urma că ea se deschide întotdeauna prin moartea tatălui, dacă filiațiunea a fost stabilită față de dânsul, cu efecte de stat civil și nici odată prin moartea mamei, căci față de dânsa o stabilire de acest fel n'a putut avea loc. Socotim însă că nu acest rezultat au urmărit autorii proiectului.

Articolul 31 completează art. 422 din codul civil referitor la emancipare astfel: „Minorul nelegitim care și-a stabilit cu efecte de stat civil filiațiunea față de ambii părinți, va putea fi emancipat de către părințele care exercită puterea părintească...”

Urmează prin urmare că pentru ca emanciparea să poată avea loc trebuie ca minorul să-și fi stabilit cu efecte de stat civil și filiațiunea paternă și filiațiunea maternă. Făcând aceleași observațiuni ca mai sus în ceea ce privește stabilirea cu efecte de stat ci-

vil a filiațiunii maternale, socotim că ar fi fost mai bine să se facă posibilă emanciparea chiar dacă paternitatea nu a fost stabilită, întrucât dreptul de a emancipa este un drept exercitat în baza puterii părintești, această putere aparținând conform articolului 2 alineatul final mamei, indiferent de vreo formalitate oarecare. Aceasta cu atât mai mult cu cât art. 33 permite în împrejurarea în care filiațiunea paternelă nu a fost stabilită, ca adopțiunea copilului natural să fie făcută numai cu consimțământul mamei, fără să mai ceară ca filiațiunea maternelă să fie stabilită cu efecte de stat civil.

Sucesiunea copilului natural față de care a avut loc o declarațiune de paternitate cu efecte de stat civil în moștenirea tatălui său, este regulată de art. 34 și următoarele ale proiectului. Dispozițiunea prin care i se acordă calitatea de moștenitor legitim nu poate fi decât aprobată fără rezervă, iar acea prin care dreptul său de moștenire se găsește simțitor micșorat în prezența copiilor legitimi sau altor rude, dacă în ceea ce ne privește, și sub rezerva celor ce vom arăta în rândurile următoare, nu o aprobăm, ea poate să-și găsească totuși o explicațiune plauzibilă în grija pe care a avut-o legiuitorul să protejeze pe cât poate mai bine familia legitimă. Credem totuși că ar fi fost mai bine ca dreptul succesoral al copilului natural să nu sufere restrângeri decât în prezența descendenților legitimi. În prezența celorlalte rude sau a soției supraviețuitoare, regulile aplicabile descendenților legitimi ar fi garantat suficient drepturile acestor rude.

Potrivit proiectului, în ipoteza că copilul nelegitim față de care paternitatea a fost stabilită cu efecte de stat civil intră în concurs cu descendenții legitimi, dreptul său succesoral este de jumătate din ce ar fi fost dacă ar fi fost legitim.

În concurență cu ascendenții sau colateralii defunctului, dreptul de moștenire al copilului poartă asupra $\frac{3}{4}$ din întreaga moștenire în concurs cu văduva asupra jumătății, iar când alături de văduvă există și ascendenți sau colaterali, partea sa se micșorează fiind fixată la $\frac{3}{8}$ din moștenire. Numai în lipsa moștenitorilor mai sus arătați copilul natural va lua întreaga moștenire.

Menționăm că proiectul acordă descendenților legitimi ai copilului legitim puțința de a exercita toate drepturile succesoriale mai sus arătate prin reprezentare sau în virtutea propriei lor vocațiuni hereditare.

Din punct de vedere al principiului inferioritatea creată copilului natural în succesiunea tatălui său nu trebuie căutată în faptul inferiorității filiațiunii nelegitime ci în ideea protecțiunii copiilor legitimi. Această decădere parțială pe care copii naturali o suferă în prezența legitimilor sau altor rude, poate fi însă rețușată prin donațiuni făcute în favoarea lor, întrucât textul nu prevede nicăeri incapacități de a dăruii sau de a primi.

În asemănare cu legislațiunea elvețiană proiectul declară pe copilul natural, față de care paternitatea a fost stabilită cu efecte de stat civil rezervatar în succesiunea tatălui său. Articolul 36 stabilește cotaștile rezervei după cum succesiunea s'a deschis în Ardeal sau Bucovina hotărînd că pentru vechiul regat și Basarabia această rezervă este fixată la o: cîțime din ceea ce ar fi avut-o dacă ar fi fost legitim, socotită potrivit proporției ce există între partea atribuită copilului nelegitim în caz de moștenire ab intestat și

aceea pe care ar fi avut-o în acelaș caz dacă ar fi fost legitim.

După cum se constată, textul este confuz, sursă prin urmare de eterne controverse. Or, cum calitatea unui text este tocmai claritatea art. 36 referitor la rezervă trebuie radical refăcut spre a evita eforturile necesare interpretărei voinței legiuitorului.

Dacă copilul natural moștenește pe tatăl său în proporția mai sus arătată, tatăl vine conform art. 37 în calitate de tată atât la succesiunea copilului cât și la succesiunea descendenților săi legitimi.

Sec. V. Dispozițiuni penale și tranzitorii. — Secțiunea V din comentatul proiect se ocupă de dispozițiuni penale și tranzitorii. Astfel art. 39 edictă că „să se pedepsă cu închisoarea dela 6 luni până la 2 ani și cu amendă dela 300—10.000 lei, reclamantul care cu rea credință a intentat o acțiune în cercetarea paternității ce i-a fost definitiv respinsă. Această acțiune este de competența tribunalului“.

Socotim că ar fi fost bine ca autorii proiectului să fi arătat prin text în ce condițiuni această acțiune pornește, și anume dacă tribunalul este ținut să pronunțe pedeapsa odată cu respingerea acțiunii, sau nu mai la cererea bărbatului în potriva căruia acțiunea este introdusă.

În ceea ce ne privește, credem că condamnarea nu trebuie să aibe loc decât dacă ea este cerută de partea prigonită adică de presupusul tată, căci nu întotdeauna respingerea acțiunii în cercetarea paternității înseamnă că presupusul tată nu este cel adevărat. Se poate ca în forul intern al acestui om față de care probele de paternitate n'au fost suficiente, să se petreacă totuși procese de conștiință ce în nici un caz nu i-ar permite ca după ce acțiunea a fost respinsă, să ceară pedepsirea copilului sau mamei pe care în conștiința sa îl socotește drept copilul său sau drept mama copilului său.

* * *

În linii generale, se poate observa că proiectul părăsește vechea concepție a codului nostru, adoptând în ceea ce privește sistemul concepțiunea germanică. Ceea ce predomină în consecință proiectul, sunt cele două principii fundamentale, dintre care primul este acela al filiațiunii maternale rezultă cu toate consecințele din faptul nașterii iar cel de al doilea este acela al liberei cercetări a paternității.

În ceea ce privește filiațiunea maternelă, ea rezultă dintr'un fapt, nici un act juridic posterior nașterii nu mai este necesar. Copilul are toate drepturile față de mama sa fiindcă dânsa l'a născut, de aceea am arătat că expresiunea de „Stabilirea cu efecte de stat civil a filiațiunii maternale“ întrebuintată în dese rânduri de proiect este inexactă. Față de mama sa nici o stabilire de fițiune cu efecte de stat civil nu este necesară căci toate raporturile juridice există între mamă și copil în afară de intervenția autorității judecătorești.

De altmintrelea articolul 2 ce are caracterul unui articol de principiu, spune clar că copilul nelegitim are față de mamă și de rudele ei situațiunea legală a copilului legitim. Numele, naționalitatea, autoritatea părintească, tutela, succesiunea, toate aceste drepturi și datorii nasc prin urmare în favoarea sau în sarcina copilului natural în acelaș chip ca în favoarea sau sarcina copilului legitim.

Pentru ca să aibe dreptul în succesiunea mamei

sale, copilul natural n'are în principiu să-și stabilească filiațiunea după cum n'are să și-o stabilească nici copilul legitim. Numai în caz de controversă asupra filiațiunei, adică numai în cazuri excepționale, copilul natural trebuie să-și dovedească filiațiunea după cum și copilul legitim ar trebui să și-o dovedească în aceiași împrejurare, pe căi absolut identice.

Pentru ca mama să exercite autoritatea părintească, copilul n'are nevoie să-și stabilească cu efecte de stat civil filiațiunea maternă, după cum nu este nevoie nici pentru tutelă și nici pentru emancipare. Dealtmintelea după părerea noastră, nu se poate întrebuița expresiunea de „stabilirea cu efecte de stat civil a filiațiunei maternă” întrucât orice filiațiune maternă naturală comportă efecte de stat civil. Nu se poate concepe o filiațiune maternă fără astfel de efecte.

Se poate concepe o astfel de filiațiune în legislațiunea franceză unde efectele filiațiunei sunt subordonate recunoașterii voluntare sau stabilirii filiațiunei prin justiție, dar nu în sistemul germanic care este integral adoptat de proiectul ce comentăm.

Dacă autorii proiectului înțeleg ca „stabilirea cu efecte de stat civil a filiațiunei maternă” înseamnă dovada filiațiunei înainte de a revendica vreun drept în justiție, această expresiune este inutilă, întrucât de această dovadă este ținut în aceleași condițiuni atât copilul natural cât și cel legitim. Copilul natural n'are să dovedească în raport cu mama sa mai mult de ce are să dovedească copilul legitim.

Numai când reclamă o pensie alimentară sau efecte de stat civil dela pretinsul său tată, copilul natural trebuie să-și stabilească filiațiunea paternă prin justiție, deoarece între dânsul și tatăl său nu există nici un raport juridic dacă nu intervine vreo recunoaștere sau vreo sentință judecătorească prin care paternitatea să fie stabilită.

Înainte de a termina aceste observațiuni, ținem să arătăm că în ceea ce privește socotim că nu este bine să se acorde efecte de stat civil filiațiunei paternă stabilite prin justiție, nici chiar în cazurile prevăzute de art. 18.

Singurul caz în care paternitatea naturală trebuie să confere efecte de stat civil este acela în care tatăl și-a recunoscut copilul. În acest caz însă copilul trebuie să intre complet în familia tatălui său și să fie sub toate raporturile asimilat copilului legitim, deoarece, în deosebire de stabilirea paternității prin justiție, recunoașterea este singura dovadă certă a paternității naturale.

Cum relațiunile juridice ce există între copil și tată își au fundamentul moral și juridic în faptul paternității, iar nu într-o căsătorie preexistentă, nici un imperativ de orice natură ar fi el nu se opune ca să nu fie aceleași raporturile juridice izvorâte dintr-o paternitate naturală cu raporturile juridice izvorâte dintr-o paternitate legitimă.

Dinpotrivă o paternitate stabilă prin justiție, adică împotriva voinței persoanei presupusă a fi tatăl, ori cât de certă ar fi, oricâtă autoritate ar avea o sentință definitivă, rămâne totuși învăluită de mister.

Presupusul tată se opune fiindcă poate are certitudinea că copilul nu este al lui. Nici prezența raptului, nici aceea a violenței, nici cea a violului, nici promisiunile de căsătorie sau abuzul de autoritate nu pot imprimă filiațiunei siguranța paternității.

Făcând posibilă declarațiunea paternității cu efecte de stat civil în aceste împrejurări, legiuitorul a fost

condus mai mult de o idee penală decât de ideea certitudinii paternității.

Dacă toate aceste fapte constituie în realitate fapte penale, ele pot fi reprimate pe altă cale, însă în nici un caz prin o declarație de paternitate cu efecte de stat civil, ce în ultima instanță nu trebuie să-și aibe fundamentul decât într-o certitudine ce tinde spre absolut a paternității.

NICOLAE G. VRĂBIESCU,

Doctor în drept dela Facultatea din Paris
Avocat

CĂTRE UN INDREPTAR NOU

Este necontestat, că fără Justiție viața unui stat bine organizat nu ține o clipă, căci fără de ea, nu se poate înlătura condițiunile socotite ca vrednice de hulit ori insuportabile și astfel nu se poate realiza în mod potențial durabilitatea ei.

Justiția, deci are o valoare incomparabilă, de care e legată cea mai înaltă tensiune a mecanismului unui stat și din care se naște isvorul celei mai puternice vitalități folositoare conservării neclintite a existenței lui.

Și aci, dând fără ezitare acestor afirmațiuni o întorsătură personală, întreb sincer pe cei, cari uzează de stăruințe politice, ca să ocupe locuri în magistratură ori pe treptele înaltei ierarhii judecătorești, de ce nu sunt măhnăți, când văd primejdia, ce se naște din crearea unor fapte, care implică în fond gândul tacit, că ele ascund pe mulți beneficiari grăbiți cărora le lipsesc și priceperea și caracterul, pentru a completa asamblu din care magistratura își trage prestigiul ei și care desăvârșește atât de bine înalta ei misiune.

Ar trebui să știe toți, că în magistratură nu sursă locuri de căpătuială și că în templu zeiței Themis, unde sălășluște neconținut cugetarea și unde ea se frământă istovindu-se pentru adevăr și dreptate, nu pot avea acces, acei la cari cultura și caracterul sunt cu desăvârșire superficiale.

Mai este iarăși nevoie să se știe, că astăzi când nevoi de tot felul au clătinat sufletele, nu trebuie să aibă acces pe treptele înaltei ierarhii, decât magistrați, cari vor dovedi că cultura lor nu este simplă spoială și că activitatea lor profesională nu este steapă și fără valoare.

Toate adevărurile acestea bine prinse alcătuiesc fără îndoială, rezultatul unei comparațiuni dintre condițiunile existente și cele ideale considerate ca perfecte și implică ca forsd gândul, că va veni de undeva curajul entusiast, care să înlătore atmosfera aceasta și să fixeze directive de bune preocupări profesionale, mai apropiate de interesele vitale ale țării.

Aceste speranțe firești sunt cu puțință îndreptate, către sftnicul din fruntea departamentului Dreptății, care pare că nici odată n'a avut mai adâncă și mai temeinică chemare de a înlocui actualul sistem vătămător printr'un nou îndreptar, care să aibă pentru întreaga lume juridică valoarea reală a unui stimulent, prin punerea la locul lor a celor merițoși.

De altfel, în dragostea pe care o are pentru magistratura țării trebuie recunoscută realizarea acestor speranțe într'un viitor cât mai apropiat.

CONST. ALEXANDRESCU

Călărași, 22 Ianuarie 1930.

Magistrat

CU PRILEJUL UNEI POLEMICI

Un distins avocat întrebându-și într-o zi secretarul, proaspăt licențiat în drept, dacă a notat jurisprudențele interesante, găsite în maldărul de reviste juridice, date spre cercetare în acest scop, primi răspunsul: — „Eu pe toate le-am găsit interesante”:

De acest răspuns mi-am adus aminte urmărind seria articolelor d-lor Eugen Petit, Traian R. Sciban și V. I. Melinte, provocate de articolul d-lui Nicolae Negru, publicat în „Curierul Judiciar” No. 29/1929. (a se vedea No. 31 și 33 din 1929 ale revistei).

Căci cu adevărat tot ce se publică prin revistele juridice pare ceva nou tânărului jurist, fie avocat ori magistrat, căruia facultatea de drept nu i-a dat decât noțiuni abstracte, ceia ce este prea puțin, față de necesitățile practice zilnice, care le impune nu numai găsirea soluțiilor pentru cele mai variate spețe, dar și motivarea în drept a soluțiilor.

Iar pentru a face față exigențelor profesionale, ani de zile avocatul și magistratul care se respectă, va trebui să răsfoiască revistele de drept și diverse alte lucrări juridice, fără ca rutina anilor de practică să-i scutească de a continua cetitul. atâta vreme cât dorește să-și mențină cunoștințele profesionale, spre a răspunde cum se cuvine situații ce au fie la bară, fie în scaunul de judecător.

Căci numai raporturile juridice se schimbă veșnic, și spețe cu aspecte noi se supun examenului instanțelor de judecată, dar chiar textele de legi și soluțiile mai vechi se simte nevoie în practică zilnică a fi reamintite, așa că revistele juridice îndeplinesc și un rol didactic, pe lângă reala contribuție la știința dreptului.

A se cere publicațiilor juridice să renunțe la publicarea hotărârilor prin cari se dau soluțiuni deja cunoscute, însemnează pe de o parte a slăbi autoritatea soluțiilor date anterior, iar pe de altă parte a lipsi pe jurisții începători de posibilitatea cunoașterii acestor soluțiuni.

Căci scopul unei publicațiuni juridice trebuie să fie multiplu și a-l reduce numai la „contribuția reală la știința dreptului prin publicarea lucrărilor ce prezintă valoare științifică, întrucât ar cuprinde „o concepție, un sistem, o idee nouă, sau cel puțin ar înfățișa un temperament nou”, cum cere d. Procuror V. I. Melinte, însemnează a da publicațiilor juridice un scop unilateral.

Poate ca unele să apară numai în acest scop, dar cele cari urmăresc să mențină și cunoștințele juridice, cred că sunt și cele mai răspândite. Și pe bună dreptate d. Consilier Eugen Petit elogiază magistrații cari își consacra activitatea redactând frumoase hotărâri, și îi îndeamnă să îngrijească de publicarea lor în revistele de drept. Prin repetata soluționare a spețelor în același fel se formează jurisprudența, fără de care doctrina, cu adevărat nu poate trăi.

Și e regretabilă constatarea d-lui Președinte Traian R. Sciban, magistrat cu o fecundă activitate publicistică în domeniul dreptului, că nu se are în vedere această activitate cu ocazia aprecierii magistraților, așa cum prevede art. 122 din legea de organizare judecătorească. Dacă s'ar aplica în mod riguros dispozițiunile acestui articol zelul magistraților ar fi mult stimulat și numărul idealistilor în rândurile acestui ordin n'ar fi întrecut de al resemnaților, pe care numai isvorul nesecat al speranțelor veșnic înșelate, sau amorul

propriu profesional, îi mai face să rămână la posturile lor.

Nu pot termina aceste rânduri fără a remarca efectul extraordinar al înțeleptelor dispozițiuni din legile regretatului Toma Stelian, relative la recrutarea și înaintarea magistraților, în ce privește activitatea lor publicistică. Miragiul produs de aceste dispozițiuni, cari dădeau magistraților speranța de a ajunge, *numai prin merite proprii*, la cele mai înalte trepte ale ordinului judecătorec, le stimulase dragostea de muncă și-i făcuse să se întrecă în analizarea și prezentarea de soluțiuni pentru cele mai deosebite chestiuni de drept, și în special ale acelor ce priveau legile sociale votate în cursul legislaturii 1907—1910.

Iar articolele, hotărârile și notele publicate în acest interval de timp au servit în bună parte regretatului Corneliu Botez pentru adnotarea volumelor sale, ce formează „Noul Cod al Judecătorului de Ocol”, atât de necesar celor ce zilnic fac aplicarea legii la Judecătoria și chiar la Tribunale.

Si e regretabil că speranțele magistraților recrutați în baza legilor lui Toma Stelian au fost așa de crud înșelate, iar râvna lor publicistică nefiind apreciată cum se cuvenea, a slăbit rămânând din acea falangă de publiciști spre a contribui cu scrisul lor la limpezirea veșnic discutabilelor chestiuni juridice, numai acei pe cari „o impulsione sufletească de nestăpânit” îi îndeamnă să publice mereu „note, articole și hotărâri bine motivate”, și al căror merit este cu atât mai mare, cu cât folosul nu este al lor, ci al acelor cari îi citesc.

GR. G. DRAGOI
Avocat

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a. Președenția D-lui A. D. PROCOPIU, Consilier Decizia No. 169

Lege silvică din 16 Septembrie 1920 și art. 7 cod silvic. Păduri de șes mai mici de 100 ha. exploatate fără respectarea obligațiunii de a se efectua studiile sumare cerute de legea din 1920. Lipsa oricărei sancțiuni. Neaplicabilitatea art. 7 cod silvic.

Exploatarea pădurilor de șes mai mici de 100 ha., fără efectuarea studiilor sumare cerute de art. 4 din leg. din 16 Septembrie 1920, nu este pedepsită nici prin această lege, nici prin art. 7 din codul silvic.

S'a luat în cercetare în interesul legii recursul făcut de Parchetul General al Curții de Casație și Justiție în contra deciziei cu No. 102 din 927 a Curții de Apel Galați s. I-a.

Ascultând pe d-l Procuror A. Căpățână în concluziuni.

Deliberând,

Asupra motivului de recurs astfel formulat:

În baza art. 444 proc. penală, declarăm recurs în interesul legii contra deciziei No. 102 din 15 Martie 1927 a Curții de Apel Galați s. I-a, dată în procesul dintre Ministerul de Domenii Casa Pădurilor și Epitropia Spitalelor Sf. Spiridon Iași.

In fapt:

Ministerul de Domenii în baza procesului verbal de contravenție, dresat de șeful ocolului silvic Odaia Bursucani, a cerut Parchetului Tribunalului Tutova, să deschidă acțiune publică contra Epitropiei Bisericii Sf. Spiridon din Iași în calitate de proprietară și contra d-lui Jacob Gh. Jacob

ca exploatator, pentru motivul că au exploatat pădurea Bădeanu Județul Tutova fără amenajament și fără a depune garanția de regenerare.

Tribunalul Tutova prin sentința cu Nr. 1220 din 1926 constatată în fapt din însăși procesul verbal de contravenție, că pădurea Bădeanca din comuna Ivesti județul Tutova a fost exploatată pe o întindere de 40 ha. în anii 1924—1926, fără amenajament, și fără a depune cautiunea de regenerare, pădurea fiind supusă regimului silvic, în consecință face aplicația art. 7 c. silvic și condamnă pe contravenienții Epitropia Spitalelor Sf. Spiridon Iași și Jacob Gh. Jacob la 20.000 lei amendă în folosul Ministerului de Domenii.

În contra acestei sentințe contravenienții fac apel și susțin că pădurea este la șes și în întindere mai mică de 100 ha, după cum dovedesc cu certificatul comunei Pogonești Nr. 274 din 1927, deci conform art. IV al legii din 16 Septembrie 1920 dupe care pădurile în întindere de mai puțin de 100 ha, pot fi exploatate fără amenajament însă numai pe bază de studii sumare.

Curtea de Apel Galați prin decizia Nr. 102 din 1927, constatând în fapt din certificatul prezentat, că pădurea se află în regiune de șes și în întindere numai de 62 ha, face aplicația art. IV al legii din 16 Septembrie 1920, după care pădurile în întindere mai mică de 100 ha, pot fi exploatate numai pe bază de studii sumare și achită pe contravenienți de orice penalitate, iar pentru a ajunge la această soluție argumentează că legiuitorul n'a prevăzut prin codul silvic nici o sancțiune, pentru acei ce vor exploata aceste mici păduri, fără să se facă studii sumare, mărginindu-se să prevadă sancțiuni prin art. 7 cod. silvic numai în contra acelor ce vor exploata păduri supuse amenajării sau regulamentului de exploatare.

In drept:

Violarea art. 7 cod. silvic și greșita interpretare a art. 4 din acelaș cod.

Curtea de Apel din Galați s. II-a greșește și dăunează economia forestieră când soluționează că dispozițiunile art. 7 nu se aplică în speță.

„Este adevărat că legiuitorul din 1920, prin art. 4, nu prescrie o sancțiune pentru exploatarea făcută chiar fără de studii sumare, dar prin avantajile ce s'au dat proprietarilor de păduri la șes în întindere de mai puțin de 100 ha, scutindu-i de formalitățile mai complicate ale întocmirii unei amenajări, legiuitorul nu a înțeles că atunci când proprietarul abuzează, și se sustrage și de la îndeplinirea acestor simple formalități, de studii sumare, să nu fie pedepsit pe baza art. 7 din cod silvic.

„Aplicarea dispozițiilor art. 7 cod silvic în cazurile de la art. 4 rezultă din întreaga economie a legii de oarece înainte de 1920, de când legiuitorul a prevăzut înlesnirea defrișărilor, la pădurile mai mici de 100 ha, toate delictele la codul silvic erau pedepsite conform art. 7 și prin introducerea în lege a studiilor sumare nu a înțeles că la nerespectarea lor, să nu fie sancționate de o penalitate“.

Considerând că într'adevăr legiuitorul din 16 Sept. 1920, modificând în parte dispozițiunile art. 2 și urm. din codul silvic, a dispus, prin art. 4, că exploatarea pădurilor de șes, cu întindere mai mică de 100 ha, cum era în speță — se va face pe baza unor studii sumare, și nu ca anterior acestei date, pe temeiul unui plan de amenajament sau al unui regulament de exploatare.

Că însă, nici prin dispozițiunile acestui text, nici prin acelea ale celorlalte texte, legiuitorul din 16 Septembrie 1920, nu s'a preocupat și nu a edictat vre-o sancțiune împotriva exploatărilor efectuate de proprietarii unor asemenea păduri, în absența studiilor sumare pretinse de menționatul articol.

Că în asemenea condițiuni și cum sancțiunile prevăzute de art. 7 cod silvic sunt aplicabile numai proprietarilor cari își exploatează pădurile fără amenajament sau regulament de exploatare și prin consecință — potrivit principiului că pedepsele nu pot fi create decât prin formale dispozițiuni legale — ele neputându-se întinde pe cale de analogie și în cazul vizat de art. 4 citat, urmează că în speță, Curtea de Apel Galați s. II a făcut o justă interpretare și aplicațiune a prescripțiilor legii din 16 Septembrie 1920.

Că, dar, motivul invocat de Parchetul General al acestei Inalte Curți fiind nefondat, recursul introdus în interesul legii, urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, Curtea respinge.

NOTA. — Raportând soluțiunea de principiu dată de Inalta noastră Curte, recursului făcut de Parchetul său general, în interesul legii, ne îngăduim să atragem atențiunea organelor în drept, asupra unei regretabile lacune existente în sistemul codului silvic, astfel cum a fost modificat prin legea din 16 Septembrie 1920.

Anterior acestei date, exploatarea tuturor pădurilor supuse regimului silvic, indiferent de întinderea lor, era condiționată — pentru considerațiuni tehnice, conservatorii și naționale, — de întocmirea unui plan de amenajament sau regulament de exploatare, supus studiului și aprecierii Consiliului tehnic al pădurilor și în urmă, aprobării Ministerului de Domenii. Orice abateri de la dispozițiunile art. 2 și următorii cod. silvic — relative la această chestiune, — precum și exploatările urmate protivnic prescripțiilor planului de amenajament sau regulamentului respectiv, constituiau infracțiuni, prevăzute și pedepsite de art. 7 cod. silvic.

Prin legea din 16 Septembrie 1920, „în vederea asigurării regenerării pădurilor și a exploatării lor raționale în marginile posibilităților normale” — cum se exprimă art. său prim —, legiuitorul tinzând la ușurarea exploatătorilor de păduri, printr'o apreciable reducere a greoaelor formalități anterioare, dispune — art. IV — „toate pădurile mai mari de 100 ha. se vor putea exploata pe bază de studii sumare, afară de pădurile din regiunea de munte, acestea urmând a fi exploatate pe bază de amenajamente. Pădurile din regiunea de munte, mai mici de 25 ha. se vor exploata pe bază de studii sumare“.

Legea crează așa dar, din punctul de vedere al exploatării, două regimuri diferite: a) cu planuri de amenajament sau regulamente de exploatare și b) cu studii sumare. În primul sunt înglobate pădurile de munte mai mari de 25 ha. și pădurile de șes mai mari de 100 ha., supuse, sub raportul rigorilor penale disp. art. 7 cod. silvic, iar secundul, pădurile de șes mai mici de 100 ha. și cele de munte mai mici de 25 ha. Pentru acestea din urmă însă, legiuitorul nu edictează nici o sancțiune în contra proprietarilor cari și-ar exploata pădurile fără preexistența studiilor sumare pretinse de citatul text. Iar, pe de altă parte, sancțiunile prescrise de art. 7 cod.

silvic nu sunt aplicabile unor atari exploatări, pentru considerațiunea că în cadrul preocupărilor sale sancționatoare n'au intrat decât exploatările urmate în absență planului de amenajament sau regulamentului respectiv. Și incontestabil că potrivit principiului *nulla poene sine lege*, pedepsele nu pot fi extinse și aplicate pe cale de analogie, altor fapte decât acelora pentru cari au fost anume prevăzute.

Recursul Parchetului General al Inaltei Curți, care tinde la un astfel de rezultat, a fost cu drept cuvânt respins. Soluțiunea Supremei instanțe, consacră realitatea principiilor și din acest punct de vedere este la adăpostul oricărei critici.

Practic însă, legea din 1920 — în aplicațiunea căreia a intervenit deciziunea raportată — prin lacuna remarcată, conține o nejustificată absoluțiune a faptelor cari, desigur, în intențiunea legiuitorului n'au fost considerate nevătămătoare regimului silvic. Rațiunile cari au prezidat la redactarea art. 7 cod. silvic sunt deopotrivă peremptorii și în cazul prevăzut de art. 4 al legii din 1920. A lăsa nesancționate abaterile proprietarilor exploatatori, dela prescripțiunile acestui text, ar însemna să se compromită însăși rostul studiilor sumare, proclamate condițiuni necesare de exploatare.

Iată de ce credem că Ministerul Domeniilor are datoria să intervină pe cale legislativă, pentru înlăturarea gravelor consecințe ce le-ar putea avea impunibilitatea proprietarilor, exploatatori de păduri de șes mai mici 100 ha. sau de păduri de munte mai mici de 25 ha., în disprețul studiilor sumare, singurele mijloace prin cari Statul are posibilitatea să controleze exploatările forestiere și să mențină astfel unitatea regimului silvic.

VASILE M. THEODORESCU

Prim-Președinte de Tribunal

Asistent la Inalta Curte de Casație

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI S. IV

Audiența dela 18 Martie 1929

Președinția d-lui G. T. IONESCU, consilier

Luca și Atanase Gheorghiane în Banca sindicatului morarilor din România

Deciziunea civilă No. 181

Creditori. Ipoteca lor pentru separarea bunurilor debitorului defunct. Ilegalitate. Art. 1743 c. civ.

Potrivit art. 1743 c. civil creditorii cari cer separațiunea patrimoniului defunctului conservă privilegiul lor asupra imobilelor succesiunii în fața creditorilor erezilor sau reprezentanților defunctului prin inscripțiunea acestui privilegiu în termen de șase luni dela data succesiunii.

Orice inscripțiune ipotecară în afară de prevederile acestui text, ori în afară de ipoteca legală sau convențională urmează a fi radiată.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Luca și Atanase Gheorghiane, în contra jurnalului No. 1549 din 929, al Tribunalului Ilfov Secția de Notariat, prin care li s'a respins cererea făcută prin petiția înregistrată la No. 5928 din 929, de a se reduce ipote-

ca juridică luată de acel tribunal prin ordonanța No. 2416 din 921, asupra moșiei din comuna Crețești-Sintești, județul Ilfov, la suma de 20.000 lei, cât s'a admis de tribunal.

Având în vedere susținerile orale și scrise ale părților și actele de la dosar, din care, în fapt, rezultă următoarele: În anul 1921, Cleante Gheorghiane moare și lasă ca moștenitori pe apelanții de astăzi, iar ca avere moara și moșia Sintești, din județul Ilfov; și după moartea lui Gheorghiane, intimata Bancă a Sindicatului Morarilor din România, în baza unui extras de cont și în conformitate cu dispozițiunile art. 1743 din cod. civil, a cerut Tribunalului Ilfov Secția de Notariat să se încuviințeze o ipotecă juridică pe moară și moșie până la concurența sumei de lei 215.765, ipotecă ce s'a admis prin ordonanța No. 2416 din 11 Noembrie 1921; Apelanții, cu petiția înregistrată la No. 5928 din 929, au cerut tribunalului radierea acestei poteci ca fiind ilegal luată, sau, în caz contrariu, reducerea ei la suma de lei 20.000 pentru cât a fost admisă acțiunea Băncilor Sindicatelor Morarilor din România, prin sentința No. 1705 din 927, a Trib. Ilfov s. II com. cerere ce a fost respinsă de Tribunal, prin jurnalul No. 1549 din 30 Ianuarie 1929, și în contra căruia Luca și Atanase Gheorghiane au făcut apelul de față.

Având în vedere că prima instanță, pentru a respinge cererea, se întemeiază pe dispozițiunile art. 1788 c. civ., motivând, că, pentru a se admite asemenea cerere, petiționarii trebuie să prezinte consimțământul creditoarei, sau o sentință dată în ultima instanță, sau care a dobândit puterea lucrului judecat.

Având în vedere că, apelanții, susțin că tribunalul greșit a aplicat, în speță, dispozițiunile art. 1788 din c. civil, de oarece, pe deoparte ipoteca este ilegală, căci nu trebuia înființată, neexistând nici un text de lege care să prevadă o asemenea ipotecă juridică; iar pe de altă parte, ca fiind înființată pe cale grațioasă, fără consimțământul părților, tot în asemenea mod urmează a fi desființată.

Având în vedere că, potrivit cu dispozițiunile codului civil, ipoteca este sau legală, sau convențională; cea legală fiind aceea care ia naștere din lege în virtutea unei dispozițiuni speciale; iar cea convențională fiind cea care ia naștere din convențiunea părților, cu formule prescrise de lege (art. 1788 și 1749 cod. civil).

Că, potrivit art. 1753 din codul civil, drepturile și creanțele, cari se asigură de lege, printr'o ipotecă sunt: a) ale femeilor măritate asupra bunurilor bărbatului; b) ale minorilor și interzișilor asupra bunurilor tutorelui și c) ale statului, ale comunelor și stabilimentelor publice asupra bunurilor percepturilor și administratorilor centrali.

Având în vedere că, în speță, din actele de la dosar, rezultă că, intimata Bancă a Sindicatului Morarilor din România, a cerut și obținut, prin ordonanța No. 2416 din 11 Noembrie 1921, a Tribunalului Ilfov Secția Notariat, inscripțiune asupra averei rămase pe urma def. Cleante Gheorghiane pe baza art. 1743 din c. civ., și pe temeiul unui extras de cont legalizat care se încheie cu un debit de lei 215.765.

Având în vedere că, după dispozițiunile art. 1743 din c. civil, creditorii și legatarii, care cer separațiunea patrimoniului defunctului, conservă privilegiul lor asupra imobilelor succesiunii în fața creditorilor erezilor sau reprezentanților defunctului, prin inscripțiunea (actului) acestui privilegiu în termen de șase luni dela data deschiderii succesiunii; ceea ce nu există în cazul de față, întrucât, din examinarea actelor, rezultă că intimata Banca Sindicatului Morarilor din România, nu a cerut separațiunea patrimoniului defunctului Gheorghiane, și nici nu are un privilegiu, pe care să-l poată conserva asupra imobilelor succesiunii; așa cum prevede suscitatul text de lege.

Că, întrucât, prin codul civil nu s'a prevăzut veri o altă ipotecă, decât cea legală, și cea convențională, inscripți-

nea obținută de intimată prin ordonanța Trib. Ilfov Secția Notariat Ilfov No. 2416 din 921, asupra moșiei Sintești, proprietatea apelanților este ilegală și urmează a fi radiată.

Că, astfel fiind, apelul de față este întemeiat și urmează a fi admis ca atare.

Pentru aceste motive, Curtea, admite apelul etc.

NOTA. — Rezultă din constatările de fapt ale Curței că o bancă, în calitate de creditoare cere și obține, după moartea debitorului ei, pe temeiul unui extras de cont, o ordonanță prezidențială, prin care se dispune înscrierea unei garanții reale asupra unor imobile succesoriale, în conformitate cu dispozițiunea art. 1743 cod civ.

Moștenitorii debitorului au cerut desființarea inscripțiunii obținute pe cale grațioasă întrucât garanția calificată „ipotecă juridică“ de către creditoare, este ilegală, și Curtea de apel, prin decizia mai sus reproducă, admitând apelul moștenitorilor dispune radierea inscripțiunii considerată ilegală.

În susținerea acestei soluțiuni Curtea pleacă de la principiul că sistemul nostru ipotekar constă numai din două feluri de ipoteci: ipoteka convențională și cea legală, care nu există decât în cazurile limitativ enumerate în art. 1753 cod civil și, deci, nu cuprinde speța dedusă în judecată. Pe de altă parte Curtea înlătură aplicațiunea articolului 1743 cod civ., și invocă de creditoare ca temei juridic al inscripțiunii admise de Tribunal, sub cuvânt că „nu a cerut separațiunea patrimoniului defunctului Gheorghide și nici nu are nici un privilegiu pe care să-l poată conserva asupra imobilelor succesiunii“.

Soluțiunea Curței este greșită, întrucât argumentarea pe care se întemeiază nesocotește natura și condițiunile de exercițiu ale separațiunii de patrimonii.

În adevăr, separațiunea de patrimonii este un beneficiu acordat de lege creditorilor ereditari și legatarilor care le conferă dreptul de a fi plătiți din valoarea bunurilor succesoriale, mobile și imobile, cu preferință față de creditorii personali ai moștenitorului.

Această instituțiune juridică, a cărei origină se găsește în dreptul pretorian, are prin urmare de scop să înlătore prejudiciul care ar putea să rezulte pentru creditorii succesoriale și legatari, din confuziunea patrimonilor produsă de acceptarea pură și simplă a succesiunii de către un moștenitor insolubil.

Ea este organizată și reglementată în articolele 781 și urm. din cod civ. relative la materia succesiunilor, în legătură cu obligațiunea la plata datorilor succesoriale, care incumbă moștenitorului în această calitate. Rezolvarea numeroaselor chestiuni și dificultăți la care dă naștere teoria separațiunii patrimonii trebuie căutată în textele citate, întru cât în art. 1743 cod civ. legiuitorul este preocu-

pat să asigure numai publicitatea separațiunii, stabilind modul cum devine opozabil celor de al treilea dreptul de preferință care rezultă din separațiunea, în favoarea creditorilor succesoriale și ai legatarilor, față de creditorii personali ai moștenitorului. Dintr'un singur punct de vedere, și anume al persoanelor în drept să invoce separațiunea, art. 1743 cod civ. completează dispozițiunile articolelor 781 și urm., recunoscând și legatarilor, dreptul de a invoca acest beneficiu care părea a fi consfințit de aceste texte numai în favoarea creditorilor.

Ținând, prin urmare, seama de caracterul tradițional al instituțiunii și de sediul materiei, este evident că instanța de fond a procedat în mod greșit atunci când a căutat în sfera ipotecelor legale și în analiza art. 1753 cod civ., directive și criteriile pentru a soluționa chestiunea de a se ști cine are calitate de a invoca separațiunea de patrimonii și ce anume creanțe sunt asigurate prin acest beneficiu.

Din ambele puncte de vedere, nu există nici o controversă în doctrină și nici o variațiune în jurisprudență. În adevăr, este constant și necontestat, întrucât rezultă în mod neîndoelnic din textul conceput în termenii cei mai largi, ai articolului 781 c. civ. că orice creditor al succesiunii poate cere separațiunea de patrimonii, ori care ar fi natura titlului constatator al creanței, act sub semnătură privată sau autentic, ori care ar fi modalitățile de care e afectată creanța, fiecă e vorba de o creanță pură sau simplă, sau de o creanță cu termen sau condițională și, în fine, oricare ar fi natura creanței, civilă sau comercială, chirografară, privilegiată sau ipotecară.

Așa fiind, este surprinzătoare argumentațiunea Curții că inscripțiunea este ilegală fiindcă „Banca nu are nici un privilegiu“. În adevăr, din moment ce era necontestat în fapt, după cum constată instanța de fond, că moșia asupra căreia se luase inscripția ipotecară face parte din patrimoniul succesoral și că Banca avea calitatea de creditoare a defunctului, dacă nu până la concurența sumei prevăzută în extrasul de cont, în orice caz pentru suma stabilită prin o hotărâre judecătorească, recunoscută de moștenitori, condițiunile necesare pentru existența și exercițiul separațiunii de patrimonii erau îndeplinite și, deci, inscripțiunea luată nu putea fi radiată, ci, cel mult, redusă până la concurența sumei pentru cât a fost admisă acțiunea Băncii, beneficiul separațiunii luând naștere, în virtutea legii, de îndată ce condițiunile menționate se găsesc îndeplinite.

Curtea pare a se întemeia, în motivarea soluțiunii, și pe considerațiunea că Banca n'a cerut separațiunea de patrimonii, ci s'a mărginit să obțină pe cale grațioasă o ordonanță prezidențială de înscrierea privilegiului.

Nici această ultimă considerațiune nu poate justifica decizia Curței.

Este adevărat că în ce privește cesțiunea procedurii prin care creditorii pot invoca separațiunea patrimoniilor există o controversă în sensul că unii autori deduc din art. 781 și 783 c. civil necesitatea pentru creditor care înțelege să se prevaleze de acest beneficiu, de a face o cerere în justiție, pe când alții contestă că ar exista vreo obligațiune legală în această privință.

Doctrina cea mai recentă este în sensul că nu e nevoie de o acțiune în justiție și de o hotărâre care să recunoască în mod expres dreptul creditorului la separațiunea de patrimonii. (1).

Chiar partizanii primei păreri admit că cererea de separațiune de patrimonii poate fi făcută în mod valabil nu numai pe cale de acțiune principală, dar și pe cale incidentală sub formă de excepțiune opusă la o cerere de colocare din partea creditorilor personali ai moștenitorului asupra prețului rezultat din vânzarea unui bun succesoral (2).

În asemenea ipoteză dacă ia naștere un litigiu, va trebui să intervină o hotărâre judecătorească care va recunoaște dreptul creditorului succesoral, fiindcă trebuie să soluționeze litigiul, fără însă ca hotărârea să constituie o condițiune prealabilă sine qua non a existenței separațiunii de patrimonii.

Intrucât legiuitorul în art. 781, c. civ. se mărginește a enunța în mod vag condițiunea cererei, fără a preciza forma în care trebuie să fie făcută, nici nu reglementează procedura de urmat, rezultă că intențiunea creditorului de a invoca beneficiul separațiunii poate fi manifestată în orice mod. Or, în speță, Banca nu și-a manifestat oare în mod suficient intențiunea făcând o cerere adresată Tribunalului pe temeiul căreia s'a dat o ordonanță prezidențială de înscriere? Evident că da. Pe de altă parte, în mod incidental cu ocaziunea cererei de radiere formulată de moștenitori, cesțiunea separațiunii de patrimonii s'a pus în discuțiunea instanțelor judiciare chemate să statueze în această privință și este admis de quasi unanimitatea autorilor că cererea creditorului, principală sau incidentală, poate să fie făcută și după înscrierea prescripției de art. 1743 cod civ., întrucât legea n'a fixat nici un termen fatal în această privință, cu rezerva aplicării prescripțiunii de drept comun în ce privește imobilele succesoriale.

ALEX. CERBAN

Prof. de Drept Civil la Facultatea de Drept din București

TRIBUNALUL R.-SĂRAT

Audiența dela 2 Octombrie 1928

Președinția D-lui I. TEODORESCU, jude-consilier

Adela D. Angelescu cu Margareta F. Sion

Sentința civilă No. 297

Hotărâre de expedient. — Contestație de executare

Tranzacție. Art. 1710 c. civ.

Art. 400 pr. civ.

Acțiune posesorie. Expertiză. Inadmisibilitate. Precarist. Cumpărător de pădure spre tăere. Natură juridică.

Poseziune utilă. Intervertire. Art. 1858 c. civ.

1. Față cu termenii generali întrebuiințați de art. 400 pr. civ., contestațiunea pentru lămurirea întinsului și cuprinderea unei hotărâri, este admisibilă și în cazul când hotărârea care face obiectul executării ar fi o hotărâre de expedient.

2. Instanța judecătorească apreciază în mod suveran, că la orice contract în genere, clauzele îndoelnice ale unei tranzacțiuni în conf. cu disp. art. 977 c. civ.

Că conform art. 1710 c. civ. tranzacția trebuie a fi mărginită la obiectul pe care l-au avut părțile în vedere, dar se întinde și la tot ceea ce rezultă ca o consecință necesară din ceea ce s'a prevăzut expres.

3. În acțiunile posesorii fiind în discuțiune faptul posesiunii contra dovedirea titlurilor de proprietate prin expertiză este inutilă și inadmisibilă.

4. Precaristul, în conformitate cu dispozițiunile art. 31 legea Judecătorilor de ocoale nu are exercițiul acțiunilor posesorii decât în cazul când deposedarea s'a făcut cu violență.

5. Cumpărătorul unei păduri pentru tăiere este un cumpărător de bunuri mobile și nu un locator.

6. Executarea unei hotărâri nu o poate cere decât partea câștigătoare și ca atare o coindivizar care nu a reclamat nu poate pretinde ca executarea să se facă și în numele său, alături de celalt coindivizar.

7. Conform art. 1858 c. civ. posesiunea se poate interverti în posesiune utilă, prin unul din mijloacele enumerate în acest text. Intervertirea se poate face și prin negarea dreptului celuilalt, prin acte de rezistență, și alte fapte analoage, precum ar fi notificarea extrajudiciară, prin intermediul corpului de Portărei, despre modul cum înțelege a se face exercițiul posesiunii în viitor.

Tribunalul,

Asupra contestațiilor de față;

Având în vedere că, din actele dosarului, concluziile scrise și orale ale părților, se constată în fapt următoarele:

Prin petiția înregistrată la No. 27.586 din 25 Iulie 1928, intimății Florin Sion, personal și ca reprezentant legal al soției sale Margareta Sion, cer investirea cu formula executorie și executarea sentinței Tribunalului R.-Sărat No. 194 din 928, care conține o hotărâre de expedient pe clauzele fixate de părțile litigante conf. art. 260 pr. civ. Corpul de Portărei local prin procesul verbal No. 8054 din 9 August 1928, constată executarea sentinței Tribunalului.

În contra executării acesteia, s'au introdus mai multe contestații de către: Adela D. Angelescu, cu autorizația soțului său D. Angelescu, prin petiția înreg. la No. 28.643 din 10 August 1928, pentru motivele menționate și dezvoltate în ședința dela 20 Septembrie 1928, că, intimății coindivizi cu contestatorii vatamă drepturile acestora prin executarea exclusivă începută, — mai cer contestatorii și suspendarea execuției până la tranșarea contestației.

1) Laurent, t. X, No. 7; Baudry—Lacantinerie et Wahl, Des successions, t. III, No. 4052; Aubry et Rau, t. X, No. 619, p. 62 text și nota 3 și 4 etc.; Capitant et Colin, t. III, p. 621; Planiol et Ripert, t. IV, p. 557, No. 458.

2) Baudry—Lacantinerie, et Wahl, Des successions, t. III, No. 4084.

Căci prin petiția înregistrată la No. 50.195 din 30 August 1928, Solo Heichner, din Cernăuți introduce contestație la aceeași executare pentru motivul menționat și desvoltat în ședința dela 20 Septembrie 1928, că, sentința Trib. R.-Sărat nu se poate executa față de contestator, de oarece acesta n'a acceptat să se micșoreze lotul No. 4 din moșia Andrieșeni de Sus, jud. R.-Sărat, aparținând contestatoarei Elena Orleanu, și nici din lotul împărțit și lichidat prin planul inginerului Purcherea. Că hotărârea de expedient, cum se execută fiind dată de tot în spiritul hotărârei de partaj din anul 1912, greșit se face executarea, astfel cum se face.

Că, prin petiția înregistrată sub No. 50.395 din 3 Septembrie 1928, Elena G. Orleanu, introduce contestație în privința aceleiași executări pentru motivul: Că prin hotărârea de expedient dată și care s'a executat n'a înțeles să renunțe la averea porțiunii de teren din lotul 4 moșia Andrieșeni, atribuit contestatoarei prin sentința de partaj a Trib. Putna din 1912, și că greșit execută sentința asupra unui teren din lotul contestatoarei.

Considerând că, Tribunalul prin jurnalul No. de la 20 Septembrie 1928, a dispus pentru o mai bună soluționare și judecare a contestațiilor de față, conexarea tuturor acestora.

Având în vedere că, se constată că, la ședința de la 31 Mai 1928, la Trib. R.-Sărat s'a înfățișat în instanță apelantul din acel proces, Florin Sion, personal și ca procurator al soției sale Margareta Florin Sion, intimații Elena G. Orleanu, Tanim Vereza, Solo Heitner ca cesionar al drepturilor lui Tanim Vereza și Iacob Heitner, într'un proces de tulburare de posesie, în care intimații din contestație erau apelanți și care au declarat că-și retrag apelul și cerând a se lua act conform art. 266 pr. civ., de conținutul unei înțelegeri care a intervenit între aceștia, pentru a se pune capăt procesului, înțelegere cu următorul cuprins:

„Ne-am împăcat în sensul următor: Reclamanții sunt liberi a-și stăpâni și încasă veniturile ca și până acum; a posesiunilor în litigiu ca și înainte, și rezerv dreptul ca prin experți să stabilească linia dreaptă ce mi se cuvine mie Elena G. Orleanu, pentru eventuala revendicare conform împărțirii făcute de Purcherea în 1912 dela Poeana Chiuță până la Milcov, așa cum a luat linia pe sub poeana Enache Militariu și a părții din Drugă“.

Că, Portărelul constată prin procesul verbal dresat în cauză, că a menținut în posesie pe intimații soți Sion asupra porțiunilor de teren, poeni și păduri în limitele vechei stăpâniri, așa cum a trecut linia de hotar, din Milcov, pe sub poeana Enache Militariu și o parte din Drugă, până la poeana Chiuță.

Considerând, că părătul Florin Sion, a ridicat chestiunea inadmisibilității contestațiilor de față, pe motiv că, în contra executării unei hotărâri de expedient, contestațiile privitoare la înțelesul dispozitivului executat nu e admisibilă;

Având în vedere că, legiuitorul în art. 400 pr. civ. întrebunțează un termen generic de hotărâre, contra executării, cărora se pot face contestații, cu condițiunile a- nume acele stabilite.

Considerând că, întrucât și hotărârile de expedient, rezultate ale convențiilor părților litigante, din moment ce sunt însușite și pronunțate de instanța judecătorească, capătă caracterul acestor hotărâri; și întrucât textul de lege, art. 400 pr. civ., nu distinge fiindcă legiuitorul a avut să se ocupe de aceia quod plerumque fit, și în consecință urmează a se înlătură finele de neprimire.

Considerând că, această hotărâre prezintă caracterele unei tranzacțiuni, intervenită între părțile litigante, în scopul de a stinge procesul pendinte în fața instanței de judecată, deși s'ar putea foarte bine considera și ca o renunțare la acțiune din partea d-rei Orleanu.

Considerând că, conform art. 1710 c. civ. tranzacția tre-

bue mărginită la obiectul pe care l-au avut părțile în vedere, și oricât de generali ar fi termenii întrebunțați ea nu poate cuprinde decât punctele asupra cărora părțile au înțeles a transige.

Că, instanța de judecată are a aprecia în mod suveran, ca la orice contract, clauzele intrinsece și îndoelnice ale unei tranzacțiuni, spre a se putea determina întinderea ei conform art. 977 c. civ.

Având în vedere că, întrucât contestatorii se plâng că, Portărelul a executat pe teren mai mult decât ar cuprinde hotărârea de expedient, este necesar examinarea dispozitivului acelei hotărâri, și din cuprinsul procesului verbal de executare, se evidențiază cu ușurință că, Portărelul a executat în mod strict numai atât, cât cuprinde acel dispozitiv.

Considerând că, din examinarea dispozitivului hotărârei de expedient și examinarea acestuia în scopul de a-l clarifica și a-i lămuri clauzele întunecoase și îndoelnice, — intențiunea părții — n'ar putea fi decât următoarea: Fiind angajat un proces posesoriu de către intimații soți Sion contra Elenei G. Orleanu, înțelege prin termenii întrebunțați, a recunoaște de drept intimaților soți Sion, a stăpâni și a încasă veniturile ca, și până acum, apoi urmează o altă clauză, ca consecință a virgulei pusă după cuvintele de mai sus, că, în privința poenilor din litigiu se vor încasă veniturile ca și mai înainte, adică în privința tuturor bunurilor, în afară de poeni, recunoaște intimaților (soți Sion) dreptul de a stăpâni și încasă veniturile și astfel, fiind să accentueze acest lucru, îi mai dă dreptul de a încasă și veniturile poenilor, — aceasta formând obiectul litigiului stins prin tranzacție, — și aceste idei sunt coroborate cu actele din dosarul de față, depuse de intimați și din care se constată că, în acel timp chestiunea poenilor formă obiect de litigiu între părți și tocmai spre a se accentua și mai mult, că și în privința aceasta părțile au înțeles a transige, s'a trecut o clauză specială și expresă, în plus peste cea generală, anterioară.

Că, din cuprinsul acestei tranzacții reiese de asemenea, că, Elena G. Orleanu a înțeles a-și face unele rezerve expres, în privința altor drepturi și pretențiuni ale sale, — ca de ex. dânsa a prevăzut că-și rezervă dreptul ca prin expertiză să stabilească linia dreaptă ce i se cuvine, în cazul unei eventuale revendicări, conform împărțirii făcute, asupra terenului cuprins între Poeana Chiuță, până la Milcov așa cum a luat linia de sub poeana Enache Militariu și o parte din Drugă, adică tocmai terenul asupra căruia s'a executat acest dispozitiv.

Având în vedere că, dacă în dispozitivul acestei hotărâri de expedient s'a menționat numai despre situația poenilor, aceasta nu înseamnă că despre stăpânirea pădurilor n'ar fi nevoie a se discuta;

Considerând că art. 1710 c. civ. prevede că, tranzacția se întinde la tot ceia ce rezultă ca o consecință necesară din aceia ce, s'a prevăzut expres.

Că dacă în tranzacție s'a prevăzut expres despre soarta poenilor, în lipsa unei clauze derogatorie, știut fiind că poenile sunt locuri goale în cuprinsul unei păduri, din care au desfăcut arborii, urmează a se decide că, și pădurile care formează corp unic cu poenile, și în speță, lucrul este dovedit cu certificatul No. 908 din 16 Iunie 1920 al comunei Andrieșeni au aceeași soartă ca și aceasta și'n consecință, în speță, are a se decide că, în intențiunea părților pădurile, ca și poenile, au fost și rămân în stăpânirea intimaților soți Sion, — aceasta și pentru considerentul că rezerva expresă făcută prin tranzacție de Elena G. Orleanu, nu prevede nimic în privința acestor păduri.

Că, deci din toate acestea urmează a se decide ca, 1) și în intențiunea părților a fost ca și în privința pădurilor să se recunoască același drept intimaților și în privința poenilor

și 2) Că portărelul n'a executat nimic mai mult decât atât cât prevede dispozițiunile tranzacției.

3. Având în vedere că, contestatorii au mai cerut ca printr'un număr de experți, ingineri, să se aplice pe teren planul de partaj al Ing. Purcherea din 1912.

Considerând că procesul care a avut ca, urmare, hotărârea de expedient, contra executării căreia s'a introdus contestațiile de față, a avut de obiect posesiunea tulburată a intimaților soții Sion.

Considerând că, dacă este în uzul instanțelor judecătorești și ale părților de a se servi de hărți și planuri întocmite de experți în anumite procese, aceasta nu se face decât pentru a se lămuri cuprinsul unor acte de proprietate. Aceste planuri neconstituind titluri de proprietate, ci numai simple dovezi tehnice care coroborate cu situațiunea terenurilor și titlurilor ce se produc pot constitui o dovadă, dar că, examinarea unor asemenea planuri nu este admisibilă decât atunci în litigiu examinarea unor titluri de proprietate este permis, iar nu și atunci când, ca, în speță, într'un proces posesoriu, fiind în litigiu simpla posesiune și deci chestiuni de fapt, contra dovedirea titlurilor de proprietate și accesoriile lor, cum sunt planurile, nu-și are rațiunea.

Că, admitându-se punctul de vedere al contestatorilor ce ceruseră ca pe această cale să se rezolve pretențiunea însăși a dreptului de proprietate, lucru inadmisibil în această instanță, fiindcă, este o instanță de posesie și partea ar fi privată de aplicarea principiului celor două grade de jurisdicție.

Că, deci pentru aceste motive cererea făcută urmează a fi respinsă.

4. În privința contestațiunei introdusă de Elena G. Orleanu;

Având în vedere că, aceasta susține că, prin executarea hotărârei de expedient, astfel cum s'a executat de Portărel, s'ar atinge și lotul No. 4 al său și că n'ar fi înțeles să-și dea consimțământul astfel cum s'a executat.

Considerând că, pentru toate considerentele expuse mai sus, se impune concluzia că, s'a executat și porțiunea de pădure, fiindcă, acest lucru urmă ca o consecință logică și rațională din cuprinsul hotărârei de expedient și că, prin executare nu s'au depășit prevederile din hotărârea de expedient.

5. Că, se mai constată din copiile depuse la dosar, după acțiunea posesorie intentată la Jud. Ocol. Cotești jud. R.-Sărat, de contestatoarea Elena G. Orleanu contra soților Sion pentru o porțiune de pădure a cărei posesiune acestea au tulburat-o, pădurea asupra căreia astăzi contestatoarea a ridicat pretențiunea și acțiunea, a fost respinsă prin cartea de judecată civilă No. 44 din 30 Aprilie 1925, respingerea contra căreia nu s'a făcut apel.

Că deci contestatoarei Elena G. Orleanu, i se poate opune cu succes și autoritatea lucrului judecat în privința susținerii pretențiilor asupra pădurei din discuțiune și în plus recunoașterea părților prin notificarea dela dosar din 26 Iulie 1925;

Că, deci pentru toate aceste motive, contestațiunea de față, urmează a fi respinsă ca nefondată.

6. Asupra contestațiunei introdusă de Salo Heitner.

Având în vedere că, aceasta a luat în arendă cu actul autentificat de Trib. Putna s. I-a No. 1831 din 28 Iunie 1925, o întindere de circa 500 ha, pădure dela Elena G. Orleanu;

Că acesta invoacă ca motiv de contestație faptul că, dânsul prin hotărârea de expedient, la care a luat parte, n'a înțeles, a-și micșorâ lotul No. 4 din moșia Andreiași jud. R.-Sărat, că, greșit s'a executat hotărârea de expedient și n'a fost somat cu ocazia executării.

Având în vedere că, aceasta la darea hotărârei de expedient, deși față în instanță, n'a făcut nici o opunere.

Că, din considerentele expuse mai sus s'a stabilit că exe-

cutarea s'a efectuat în concordanță cu dispozitivul hotărârei de expedient și că, în acel dispozitiv sunt cuprinse în mod implicit și pădurile.

7. Având în vedere că, contestatorul deține drepturile sale dela contestatoarea Elena G. Orleanu, pe baza unui contract de arendă, acesta fiind precarist, n'are exercițiul acțiunei posesorie conf. art. 31 leg. jud. de Ocoale, decât în cazul când deposedarea s'a făcut violent, ceea ce nu se susține în speță;

Că aceasta nefiind parte în litigiul soluționat între părțile litigante și fiind un cumpărător de bunuri mobile existente, din lotul No. 4 și certe, are exercițiul unei acțiuni personale mobiliare.

Că, neavând mai multe drepturi, decât autoarea sa, chiar dacă s'ar consideră, în disprețul părerei constantă în drept, ca locatar de bunuri, încă n'ar avea exercițiul unei acțiuni reale imobiliare.

Că, deci aceasta neavând mai multe drepturi decât autoarea sa Elena G. Orleanu, urmează că, tot pentru aceleași considerații contestația sa să fie respinsă ca nefondată.

Că și pentru considerentul că, conform clauzei din actul intervenit între acesta și autoarea sa, și prin care se specifică, că dacă nu s'ar găsi în pădure suprafața de 500 ha., exploatorii, vor plăti după numărul efectiv de hectare tăiate, fără a avea vre-o pretenție asupra proprietarei, contestația devine nefondată, fiindcă, acesta s'a pus în posesia pădurei așa cum era în anul 1925, și dacă ar fi posedat mai mult decât aveau dreptul, încălcând drepturile soților Sion, aceștia i-ar fi reacționat pe căile legale.

Or, dacă, conform clauzei din contract, Salo Heitner nu poate avea nici o pretențiune contra Elenei G. Orleanu, pentru o eventuală scădere a terenului cu pădure, — nu poate avea nici contra intimaților vre-o pretențiune, ci numai o acțiune contra proprietarei pentru garanție.

8. Că, în ce privește faptul că, cu ocazia executării n'a fost somați, din momentul ce de pe urma executării n'a suferit nici un prejudiciu, nu se poate în mod valabil prevala de lipsa somațiilor ce-l privește.

Că, deci contestația de față pentru toate aceste motive urmează a fi respinsă ca nefondată.

9. În privința contestației introdusă de Adela I. Angelescu;

Considerând că, acesta invoacă ca motive de contestație, faptul că prin executarea exclusivă ce-au întreprins-o soții Sion, sunt prejudiciați, vătămându-i prin aceasta și drepturile sale de coindivizi.

Considerând că, este necontestat în cauză că, soților Sion și Angelescu, li s'au atribuit prin partaj un lot de câte 750 ha., cu indiviziune;

Că soțul D. Angelescu a recunoscut în instanță, la o întrebare pusă din oficiu ce dânsul nu posedă actualmente o cantitate în întindere peste ceia ce este atribuit prin partaj.

Considerând că, din copia după răspunsul la acțiunea introdusă de Elena G. Orleanu contra soților Angelescu și Sion proces de revendicare, acesta declară textual că, terenul din litigiu, tocmai acel din litigiu, de față s'a soluționat definitiv de Curtea de apel Galați; că această porțiune nu intră în moștenirea def. G. Orleanu, la care au venit părțile litigante.

Că această porțiune, face parte din lotul No. 4 proprietatea Elenei G. Orleanu și că de 12 ani se stăpânește de soții Sion și Angelescu, fără vre-un titlu și că, din această cauză Elena G. Orleanu, a pornit proces de posesiune, proces respins în mod definitiv.

Având în vedere că, executarea unei hotărâri n'o poate cere decât partea câștigătoare și în măsura în care aceasta-i convine.

Că, pentru considerațiunile expuse mai sus, s'a admis ca, executarea s'a făcut în concordanță cu clauzele tranzacției și că Portărelul nu a executat aceste clauze în executarea ce a efectuat.

Considreând că, de altfel soții Angelescu au afirmat în toate ocaziunile că dâșii nu pretind nici un drept asupra acestor porțiuni, atât în întinderea reprodușă mai sus, cât și cu concluziunile scrise depuse cu ocazia recursului în fața Inaltei Curți, concluziuni atașate în copie la dosar.

10. Că, soții Sion, transformând posesiunea din indivizi exclusivi n'au făcut decât să se conforme dispozițiilor art. 1858 c. civ., înțelegând că, chiar în cazul când soții Angelescu indivizi, nu și-ar exercitat vre-o posesiune asupra acestui bun, să exercite dâșii singuri această posesiune (vezi notificarea dela dosar a soților Sion).

Că, deci pretențiunea pe care și-o afirmă contestatorii astăzi, este contrară atitudinii de până acum și de natură de a face ca contestația de față, să apară ca nefondată.

Că, singura cale pe care cu succes ar putea-o face contestatorii, ar fi aceia a unei acțiuni în revendicare contra întimaților.

Că deci, pentru toate considerentele mai sus expuse, și această contestație urmează a fi, respinsă ca nefondată, etc.

(ss) I. Teodorescu, consilier; (ss) Const. Zotta

NOTA. — Sentința de mai sus a Trib. R.-Sărat redactată de un distins jurist, d-l C. Zotta, ridică la suprafață și rezolvă judicios mai multe chestiuni de drept asupra cărora vom reveni cu altă ocazie.

Ceia ce este curios, această sentință a fost readusă în discuția Tribunalului pe baza unei noi tulburări căsunată de acelaș contestator — S. Heitner — și s'au repus în discuție din nou aceleași chestiuni; iar Tribunalul R.-Sărat prin o sentință pe care o vom adnotă larg și la timpul ei, nu numai că nu se oprește la existența autorității lucrului judecat, dar admite expertiza pentru a se dovedi dacă locul în litigiu aparține uneia sau alteia din părțile în litigiu; și litigiul era o acțiune de tulburare de posesie în apel?

De când oare în posesoriu se stabilește cu expertiză proprietatea?

Nu cumva Tribunalul a confundat natura juridică a acțiunii petitorii cu aceia a acțiunii posesorii?

Până vom răspunde noi, sentința de mai sus însă poată fi un îndreptar.

F. SION

RECENZIE

Fondarea Epitropiei Sf. Spiridon și crearea persoanelor juridice în vechiul drept privat, de Gh. Băileanu Doctor în drept și asistent universitar.

La noi în țară sunt trei instituțiuni de un netăgăduit interes obșteșc, dar prea puțin cunoscute de marele public, care adesea apelează la binefacerile acestor instituțiuni. Sunt Eforia Spitalelor Civile cu un buget anual de 180 mil. lei, așezămintele Brâncovenesti cu 27 mil. lei și în fine, ceiașc face obiectul studiului de față, Epitropia Sf. Spiridon cu 45 mil. lei. Lucrarea autorului nostru se ocupă cu studierea fundării și funcționării așezămintelor Sft. Spiridon și anexelor sale „Maica Precista” din Roman și „Profetul Samoil” din Focșani, lucrare împărțită în mai multe părți distincte. Prima parte, cea de față se ocupă exclusiv cu înființarea acestei Epitropii, la data de 1757, dată contestată de unii. D-l Băileanu își propune a trata chestiunea din punct de vedere numai juridic, problema este susceptibilă a fi tratată și din puncte de vedere social, moral religios, sanitar. Personalitatea Epitropiei are o structură similară cu a celorlalte două mari așezăminte din București și autorul ne promite un studiu separat al acestora — studii istorice ale Epitropiei au fost făcute de d-l Gh.

Ghibănsu, Ion Jafcu, N. A. Bogdan, Sever Zotta, etc. și nevoia unui studiu pur juridic era mult simțită. Intemeietorul mănăstirii și primul epitrop a fost St. Bossie pe la 1752, dată după care toți boierii filantropi s'au simțit obligați a face diverse daruri, mobiliare și imobiliare Epitropiei, care în decursul timpului a acumulat considerabile averi. În sec. 18-lea nu exista denumirea de persoană morală și acestea erau considerate ca o anexă a bunului public supuse administrării și autorizării Domnului, care le imprima caracter de stabiliment public. Pe la jumătatea sec. 18-lea începe a se diferenția natura stabilimentului public de cel de utilitate publică, termeni necunoscuți totuși în acel timp — după ce autorul întreprinde o incursiune în domeniul istoric al acestei instituțiuni, se tratează modalitatea creerii de personalitate juridică în vechiul regat, ca fond și ca formă, expunând și controversalele doctrinare și jurisprudențiale ivite la noi. Termină studiul prin a determina origina privată a fundațiunii Sft. Spiridon cum și regulile privitoare la numirea epitropilor, dintre negustorii fruntași ai Iașilor și administrarea Epitropiei.

Lucrarea d-lui Băileanu este cu multă sârguință făcută și într'un mod cu deosebire de documentat, tratând una din chestiunile delicate juridice, aceia a persoanelor juridice, cari la noi n'au fost legiferate decât de regretatul Gh. Gh. Mărzescu prin legea persoanelor juridice din 1924. Lucrarea aceasta este numai începutul unei taorii compusă din 5 părți, restul neapărut încă și care promite a fi destul de interesant nu numai pentru lumea juridică dar pentru toți acei cari se interesează de mișcările filantropice dela noi azi în mare stagnanță, dar destul de active odinioară.

CONST. ZOTTA
Judecător la Trib. R.-Sărat

A apărut în Editura „Curierul Judiciar” :

— ACTIUNILE PRIVILEGIATE în Societățile anonime. Studiu de Drept Comparat, de D. Găleşescu-Pyk, Profesor de Drept Comparat și Maritim la Facultatea din Cernăuți, Avocat.

Prețul 240 Lei

— CAMERA DE CONSILIU, Jurisdicția grațioasă. — Ordonanțele. — Incheierile. — Jurisdicția contencioasă în legislația vechiului regat, a teritoriilor eliberate și Dreptul comparat cu Doctrină și Jurisprudență Română și Streină și un INDICE alfabetic pentru înlesnirea cercetărilor de Prof. P. Vasilescu de la Facultatea de Drept din Cernăuți, Prețul 350 lei.

— DREPTUL ȘI PROCEDURA EXECUȚIUNII SILITE ÎN BUCOVINA de Dr. Oreste Têrnăveanu, Jude-Președinte, Vatra Dornei, Prețul 140 lei.

— RECUZAREA, Procedura recuzării și Abținerea judecătorului. Studiu de Procedură civilă comparată, de Dimitrie I. Cotrutz, Jude-Președinte, Galați, Prețul 80 lei.

— PROCEDURA PENALĂ, după ultima doctrină și jurisprudență, având anexe: Regulamentul de Ad-ție publică pentru funcționarea Curților cu jurați, Formular de chestiunile la jurați asupra complicității, Tablou sinoptic de ședință a Curții cu jurați, Legea p. permanentizarea camerei de punere sub acuzare din București, însoțită și de un INDICE alfabetic care înlesnește cercetările, de N. Jac Constantinescu, Președinte la Curtea de Apel București, Prețul 150 lei.